

Adris Grupa d.d.

Konsolidirani financijski izvještaji na dan
31. prosinca 2014. godine
zajedno s izvještajem ovlaštenog revizora

SADRŽAJ

	Str.
IZVJEŠTAJ POSLOVODSTVA	1 - 5
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA – nekonsolidirani godišnji izvještaj ADRIS GRUPA d.d.	6 – 7
NEKONSOLIDIRANI GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ADRIS GRUPA d.d	8 – 12
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA –konsolidirani godišnji izvještaj ADRIS GRUPA d.d.	13
KONSOLIDIRANI GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ADRIS GRUPA d.d.	14 – 99
IZJAVA ODGOVORNIH OSOBA ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJIH IZVJEŠTAJA	100
ODLUKA NADLEŽNOG TIJELA (prijedlog) O UTVRĐIVANJU GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	101 – 103
PRIJEDLOG ODLUKE O RASPODJELI DOBITI	104

Izveštaj posloводства

Naznaka značajnih događaja koji su se dogodili u izvještajnom razdoblju i utjecaj tih događaja na skraćeni skup financijskih izvještaja

Cigaretni dio poslovanja suočen je na ključnim tržištima s brojnim negativnim trendovima. Prvi od njih je stalan rast trošarina. Primjerice, u razdoblju od 2008. do 2014. godine, trošarinsko opterećenje na Ronhillu poraslo je u Hrvatskoj 89 posto, u Srbiji 133 posto, a u BiH čak 203 posto. Posljedično rastu trošarina, proizvođači su prisiljeni povećavati maloprodajne cijene. Stalan rast maloprodajnih cijena, u uvjetima dugogodišnjeg gospodarskog pada odnosno stagnacije hrvatskog i ključnih regionalnih tržišta, uzrokuje pad cigaretnog tržišta te pomak potražnje prema nižim cjenovnim segmentima te eksploziju potrošnje rezanog duhana. U razdoblju od 2008. do 2014. godine hrvatsko tržište cigareta smanjilo se za 38 posto. Tržište BiH palo je za 43 posto, a u Srbiji je zabilježen pad od 41 posto. Unutar tako smanjenog tržišta cigareta udio najnižeg ili *low* cjenovnog segmenta povećao se u Hrvatskoj u razdoblju od 2008. do 2014. godine dva puta, a u susjednoj BiH gotovo četiri puta. Tržište rezanih duhana u Hrvatskoj i susjednim tržištima prije četiri godine gotovo da nije niti postojalo. Danas je taj udio znatno iznad deset posto. Veliki problem predstavlja činjenica da je više od tri četvrtine rezanog duhana tzv. neoporezovana potrošnja. Najveći gubitnik je državni proračun koji je u Hrvatskoj zakinut za više od 500 milijuna kuna godišnje.

Unatoč snažnom konkurentskom okruženju u Hrvatskoj i regiji, TDR pokazuje znakove oporavka na ključnim tržištima. U Hrvatskoj je ublažen pad tržišnog udjela i u 2014. godini iznosi 57 posto. U BiH je zadržana stabilna tržišna pozicija na prošlogodišnjih 30 posto. U Srbiji je znatno porastao udio i iznosi 11 posto, pri čemu skok iznosi tri postotna boda. Razlog je uspješan redizajn i repositioniranje brenda MC kao i lansiranje ekstenzije Ronhill Wave, inovacije koja je u cijeloj regiji znatno osnažila poziciju Ronhilla. Na ostalim regionalnim tržištima TDR u 2014. godini bilježi trend rasta jedan do tri postotna boda. Iransko tržište je područje na kojemu TDR može ostvariti dugoročan rast prodaje svojih brendova. U 2014. godini lansiran je York te uz postojeći Ronhill predstavlja osnovicu rasta prodajnih količina.

Znatno povećanje prodajne organizacije, povećanje indeksa distribucije te marketinška ulaganja pretpostavka su uspješnog razvoja tržišne pozicije. Osim na tržištu, napravljeni su pomaci i na troškovnom planu što je dovelo do značajnih ušteda i pozitivnog utjecaja na operativnu dobit.

Istragrafika je i dalje vodeći hrvatski proizvođač komercijalne kartonske ambalaže. U 2014. godini ostvaren je prihod od prodaje u iznosu od 111 milijuna kuna. Istragrafika je nekada ostvarivala gotovo tri četvrtine prihoda od TDR-a dok se u 2014. godini polovica prihoda ostvaruje od kupaca izvan Grupe. Rast u izvozu iznosi 12 posto, najvećim dijelom u prehrambenoj, farmaceutskoj i industriji kristala. Cijela industrija pod snažnim je pritiskom zbog stagnantne potražnje i rasta cijena kartona kao ključne sirovine.

U 2014. godini Hrvatski duhani ostvarili su 9,1 milijuna kuna neto dobiti te su nakon niza godina pokrili gubitke iz prethodnih razdoblja. U 2014. godini ostvaren je dvadesetak posto niži otkup duhana od standardnog. Manja proizvodnja duhana na selu posljedica je najvećim dijelom vremenskih nepogoda.

Ukupna prodaja TDR-a u 2014. godini iznosila je 8,7 milijardi cigareta, pri čemu je 67 posto ostvareno u izvozu. Prodaja cigareta u 2014. je za devet posto manja u usporedbi s prošlogodišnjom.

Maloprodajni dio Grupe pod snažnim je pritiskom negativnih gospodarskih trendova i posljedično tome, promjena potrošačkih navika. Optimizacija prodajne mreže, uvođenje novih usluga te troškovna optimizacija ključne su za ostvarenje pozitivnog financijskog rezultata u 2014. godini.

U rujnu 2014. godine potpisan je ugovor kojim je Maistra postala vlasnikom 81,6 posto hotela Hilton Imperial u Dubrovniku. Dosadašnji vlasnik bila je dubrovačka tvrtka Atlantska plovidba. Ova akvizicija nastavak je strategije rasta i razvoja u najvišem segmentu hotelske ponude i predstavlja iskorak iz Rovinja u prestižnu hrvatsku turističku destinaciju. Hotel ima uhodano i rastuće poslovanje, a njime upravlja etablirani svjetski hotelski lanac Hilton pod

istoimenim *brandom*. Maistra je i u 2014. godini investirala u obnovu i povećanje kvalitete postojećih proizvoda. Najznačajnija pojedinačna investicija odnosi se na uređenje šetnice i plaže uvale Lone. Završene su investicije u uređenje i podizanje kvalitete usluge u kampovima Polari i Valkanela, postavljanjem mobilnih kućica te uređenjem *superior* parcela. Također, obavljena je i rekonstrukcija zajedničkih sadržaja u turističkim naseljima Villas Rubin i Amarin. Ukupna ulaganja u 2014. godini iznose 150 milijuna kuna. Osim ulaganja u podizanje kvalitete vlastitih sadržaja, Maistra je usmjerena i na povećanje prepoznatljivosti i ponude cijele destinacije. U prilog tome ide, primjerice, i organizacija druge utrke *Red Bull Air Race* Svjetskog prvenstva 2014., održane 12. i 13. travnja 2014. godine, čiji je Maistra bila nositelj. U dva natjecateljska dana oko osamdeset tisuća ljudi promatralo je utrke na tribinama, a na malim ekranima je oko 500 milijuna ljudi vidjelo Rovinj. Utrka je proglašena Turističkim događajem godine na Danima hrvatskog turizma koji su održani u listopadu 2014. godine u Opatiji.

Turistički dio poslovanja Grupe ostvario je 2,97 milijuna noćenja, što predstavlja rezultat na prošlogodišnjoj razini. Ostvaren je rast cijena noćenja od pet posto. Rezultat je to i nove, prepoznatljive ponude u višem cjenovnom segmentu koja je pridonijela prepoznatljivosti i poželjnosti destinacije, što izravno utječe na cijene. Također, investicije u kampove omogućile su cjenovno repozicioniranje pojedinih proizvoda. U 2014. godini SPJ Turizam ostvario je poslovni prihod u iznosu od 803 milijuna kuna, što je za dvanaest posto više od prošlogodišnjeg, pri čemu su prihodi od prodaje porasli osam posto. Organizacija *Red Bull Air Race* događaja uzrokovala je rast marketinških troškova koji predstavljaju dugoročno ulaganje u prepoznatljivost destinacije.

Cromaris je vodeća hrvatska tvrtka u marikulturi. U posljednjih šest godina prodaja se povećala gotovo šest puta, a proizvodnja gotovo osam puta. Prosječna godišnja stopa rasta prodaje u razdoblju 2008-2014. iznosi 31 posto. U 2014. godini prodano je 5.629 tona ili 49 posto više nego prethodne godine. Od toga je izvoz 69 posto. Uloženi su veliki napor u izgradnju brenda i već danas Cromaris brend u Hrvatskoj ima prepoznatljivost veću od 50 posto. Slijedeći korak je povećati prepoznatljivost na međunarodnom tržištu, osobito u Italiji. Marketinška diferencijacija i premiumizacija, odnosno pozicioniranje u najviši segment ponude način su kako se natjecati na zahtjevnom europskom tržištu. Primjerice, u posljednje

četiri godine Cromaris je uspio povećati prosječnu prodajnu cijenu svježe ribe za oko 34 posto, a u izvozu oko 41 posto. Danas je Cromaris među deset europskih proizvođača orade i brancina iz uzgoja. U toku je investicija u novo mrjestilište i sustav predrasta, vrijedan gotovo 150 milijuna kuna, što će osigurati stabilnost nabave. Osim toga, skratit će se proizvodni ciklus i povećati stupanj preživljavanja što izravno utječe na niže proizvodne troškove. Investicija bi trebala biti završena u 2015. godini. Time Cromaris postaje visoko tehnološka i vertikalno integrirana tvrtka. Cromaris je u 2014. godini ostvario neto dobit u iznosu od 1,2 milijuna kuna.

Adris je u travnju 2014. godine formalno preuzeo tvrtku Croatia osiguranje. Riječ je o najstarijoj osiguravajućoj tvrtki u Hrvatskoj, osnovanoj 1884. godine. Lider je na hrvatskom tržištu osiguranja s tržišnim udjelom od 29 posto. Tvrtka je prisutna i na susjednim regionalnim tržištima, u BiH, Srbiji, Kosovu i Makedoniji. Nakon kupnje 39 posto dionica i održane Glavne skupštine u travnju 2014. godine, Adris je u rujnu dokapitalizirao Croatia osiguranje u iznosu od 840 milijuna kuna, čime je svoj vlasnički udio povećao na 66 posto. Ulazak u vlasničku strukturu i preuzimanje upravljanja tvrtkom potvrdio je već ranije poznate činjenice. Stalni gubitak tržišnog udjela i pad premije, manjak transparentnosti u poslovanju, visoka kvota isplaćenih šteta te neefikasna prodajna struktura. Primjerice, samo 23 posto ukupnog broja zaposlenika efektivno je radilo u prodaji. U uspješnim tvrtkama u ovoj djelatnosti tri četvrtine zaposlenih radi u prodaji. U 2014. godini nužni su veliki otpisi zbog „čišćenja“ bilance i očekivano visokih troškova restrukturiranja. Posljedično, gubitak grupe Croatia osiguranja u 2014. godini iznosi 466 milijuna kuna, a Adris od toga pripisuje -138 milijuna kuna. U 2015. godini tvrtku očekuje nastavak restrukturiranja te su postavljena tri cilja. Prvi je stvaranje učinkovite, fleksibilne i marketinški-prodajno orijentirane organizacije. Drugi, financijski cilj je sadržan u povećanju operativne profitabilnosti. Treći je jačanje liderske pozicije u Republici Hrvatskoj. Adris ustraje biti regionalni lider u svim poslovima kojima se bavi pa tako i u industriji osiguranja. Nakon revitalizacije poslovanja tvrtke matice, očekuje se snažan iskorak u regiju. Sve to s ciljem dovođenja Croatia osiguranja na razinu održivog poslovanja.

Opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti za naredno izvještajno razdoblje

Daljnji pad kupovne moći stanovništva i porast nezaposlenosti na ključnim tržištima mogu utjecati na pad potražnje cigareta i pomak potrošača prema nižim cjenovnim segmentima. Rast poreznog tereta u okviru procesa usklađenja s EU regulativom u RH, te harmonizacija poreza u procesa pridruživanja EU u zemljama regije, mogu dodatno utjecati na rast maloprodajnih cijena, a time i pad oporezovane potrošnje. Pored toga, deficiti državnih budžeta, mogu utjecati na nekontrolirani rast poreznog tereta što izravno utječe na rast maloprodajne cijene cigareta. Ovo bi dodatno pojačalo spomenuti pad oporezovane potrošnje, *downtrading* te rast segmenta rezanih duhana.

Loše gospodarsko stanje glavnih turističkih konkurenata, primjerice Italije, Grčke, Španjolske i Portugala može utjecati na daljnju politiku damping cijena na Mediteranu. Politička nestabilnost u Ukrajini te pad rublje, zasigurno će utjecati na pad potražnje na spomenutim emitivnim tržištima.

U poslu osiguranja, daljnji cjenovni rat, osobito u segmentu osiguranja od automobilske odgovornosti može utjecati na nestabilnost poslovnog rezultata.

Podaci o značajnim transakcijama između povezanih osoba sastavljene sukladno odgovarajućim standardima financijskog izvještavanja

U tekućem izvještajnom razdoblju odvijale su se uobičajene transakcije roba i usluga unutar članica Grupe.

Izvjешće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Adris grupa d.d.

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja Adris grupa d.d. ("Društvo") koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2014. godine, izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu te bilješke koje se sastoje od sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim financijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su financijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u financijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Osnove za mišljenje s rezervom

Sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 27, a kao što je objašnjeno u bilješkama 2.2. i 18 u ovim financijskim izvještajima, ulaganja u podružnice trebaju se iskazivati po trošku ulaganja. Društvo je prije stupanja na snagu trenutno važećeg Međunarodnog računovodstvenog standarda 27 ulaganja u podružnice iskazivalo po metodi udjela i nije napravilo usklađenja vrijednosti ulaganja i zadržane dobiti kako nalaže MRS 27. Prema našem mišljenju, ovo predstavlja odstupanje od zahtjeva Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Kao rezultat navedenog, ulaganja u podružnice i zadržana dobit na dan 31. prosinca 2014. godine precijenjeni su za iznos od 435.679 tisuća kuna.

*PricewaterhouseCoopers d.o.o., Ulica kneza Ljudevita Posavskog 31, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr*

Trgovački sud u Zagrebu, broj Tt-99/7257-2, MBS: 080238978; OIB: 81744835353; Temeljni kapital: 1,810,000.00 kn, uplaćen u cijelosti; Uprava: Hrvoje Zgombić, predsjednik; J. M. Gasparac, član; S. Dušić, član; T. Mačašević, član; Žiro-račun: Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, Zagreb, IBAN: HR8124840081105514875.

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim učinaka pitanja opisanih u odlomku „Osnove za mišljenje s rezervom“, financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2014. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 16. travnja 2015.

John M. Gasparac
Član Uprave

pwc
PricewaterhouseCoopers d.o.o.³
za reviziju i konzalting
Zagreb, Ulica kneza Lj. Posavskog 31

Vladimir Topolnjak
Ovlašteni revizor

**ADRIS GRUPA – NEKONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA
GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.**

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

<i>(svi iznosi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2014.	2013.
Prihodi od usluga	5	36.180	42.345
Prihodi od dividendi	6	501.936	250.217
Ostali prihodi		673	34
Troškovi materijala i usluga	7	(34.135)	(25.811)
Troškovi zaposlenih	8	(41.935)	(43.437)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti	14, 15, 16	(5.713)	(5.702)
Ostali poslovni rashodi	9	(87.429)	(59.553)
Ostali dobiti – neto	10	99.417	4.623
Dobit iz poslovanja		468.994	162.716
Financijski prihodi	11	235.864	294.295
Financijski rashodi	11	(27.092)	(31.253)
Neto financijski prihodi	11	208.772	263.042
Dobit prije poreza		677.766	425.758
Porez na dobit	12	(2.638)	(35.337)
Neto dobit za godinu		675.128	390.421
Ukupna sveobuhvatna dobit			
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju – neto od odgođenog poreza na dobit	20	42.859	-
Ukupno sveobuhvatna dobit		717.987	390.421
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama)	13	41,68	24,11

Ove financijske izvještaje od stranice 3 do 40 odobrila je Uprava Društva 16. travnja 2015. godine.

Predsjednik Uprave

mr. Ante Vlahović

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

NA DAN 31. PROSINCA 2014.

<i>(svi iznosi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	31. prosinca	
		2014.	2013.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	113.237	115.892
Ulaganje u nekretnine	15	6.840	7.779
Nematerijalna imovina	16	2.490	2.546
Ulaganja u podružnice	18	4.798.340	2.696.097
Ulaganja u pridružena društva	19	61.722	61.722
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	20	102.622	-
Odgodena porezna imovina	12	49.201	34.643
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	525	1.647
		5.134.977	2.920.326
Kratkotrajna imovina			
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	21	2.615.670	2.118.311
Depoziti	22	-	1.784.534
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	23	68.395	304.141
Potraživanja po osnovi poreza na dobit		22.202	-
Novac i novčani ekvivalenti		70	2.668
		2.706.337	4.209.654
Ukupno imovina		7.841.314	7.129.980
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Temeljni kapital		164.000	164.000
Kapitalna dobit		16.922	16.922
Vlastite dionice		(41.459)	(41.459)
Zakonske pričuve		12.448	12.448
Statutarne pričuve		6.068.268	5.793.068
Zadržana dobit		798.952	512.398
Rezerve iz preračuna financijske imovine raspoložive za prodaju		42.859	-
	24	7.061.990	6.457.377
Dugoročne obveze			
Odgodena porezna obveza	12	10.715	-
Rezerviranja za ostale obveze i troškove	26	51.431	51.431
		62.146	51.431
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	27	57.918	75.668
Posudbe	25	654.422	536.880
Rezerviranja	26	4.838	-
Obveze po osnovi poreza na dobit		-	8.624
		717.178	621.172
Ukupno obveze		779.324	672.603
Ukupno kapital i obveze		7.841.314	7.129.980

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA DIONIČKE GLAVNICE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

<i>(svi iznosi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	Temeljni kapital	Kapitalna dobit	Vlastite dionice	Zakonske pričuve	Statutarne pričuve	Revalorizacijske pričuve-financijska imovina raspoloživa za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2013.		164.000	16.922	(41.459)	12.448	5.464.741	-	563.680	6.180.332
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	-	390.421	390.421
Transakcije s vlasnicima									
Raspodjela zadržane dobiti po odluci Skupštine	24/iii/	-	-	-	-	448.327	-	(448.327)	-
Prijenos dobiti iz statutarne pričuva na zadržanu dobit po odluci Skupštine		-	-	-	-	(120.000)	-	120.000	-
Objavljena dividenda po odluci Skupštine	24/iv/	-	-	-	-	-	-	(114.800)	(114.800)
Prijenos dobiti za vlastite dionice		-	-	-	-	-	-	1.424	1.424
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	-	-	-	328.327	-	(441.703)	(113.376)
Stanje 31. prosinca 2013.		164.000	16.922	(41.459)	12.448	5.793.068	-	512.398	6.457.377
Stanje 1. siječnja 2014.		164.000	16.922	(41.459)	12.448	5.793.068	-	512.398	6.457.377
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	42.859	675.128	717.987
Transakcije s vlasnicima									
Raspodjela zadržane dobiti po odluci Skupštine	24/iii/	-	-	-	-	390.421	-	(390.421)	-
Prijenos dobiti iz statutarne pričuva na zadržanu dobit po odluci Skupštine		-	-	-	-	(114.800)	-	114.800	-
Objavljena dividenda po odluci Skupštine	24/iv/	-	-	-	-	-	-	(114.800)	(114.800)
Prijenos dobiti za vlastite dionice		-	-	-	-	-	-	1.426	1.426
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	-	-	-	275.621	-	(388.995)	(113.374)
Stanje 31. prosinca 2014.		164.000	16.922	(41.459)	12.448	6.068.689	42.859	798.531	7.061.990

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ADRIS GRUPA d.d., ROVINJ

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

(svi iznosi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2014.	2013.
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti:			
Novac generiran poslovanjem	28	(76.985)	27.566
Plaćeni porez		(30.826)	(35.321)
Plaćena kamata		(25.223)	(24.090)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		(133.034)	(31.845)
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti:			
Primljena dividenda		501.936	250.217
Kupnja udjela u podružnicama/pridruženom društvu	18	(1.958.445)	(1.173)
Primici od prodaje udjela u podružnicama/pridruženom društvu	18	-	60
Kupnja financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		(14.582)	(42.398)
Primici od prodaje financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		158.062	88.865
Nabava materijalne i nematerijalne imovine	14, 16	(2.096)	(5.374)
Primici od /(ulaganje u) depozite		1.779.195	(62.851)
Dani krediti		(1.507.157)	(302.121)
Primici od danih kredita		963.480	199
Primici od kamata		207.655	194.796
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		128.048	120.220
Novčani tok iz financijskih aktivnosti			
Primljeni krediti		235.495	14.710
Otplaćeni krediti		(119.732)	-
Isplata dividendi		(113.375)	(100.665)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti		2.388	(85.955)
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(2.598)	2.420
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		2.668	248
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine		70	2.668

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ADRIS GRUPA d.d., ROVINJ

**IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA I
KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
31. PROSINCA 2014.**

Izješće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Adris grupa d.d.

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih financijskih izvješćaja Adris grupa d.d. i njegovih podružnica ("Grupa") koji obuhvaćaju konsolidirani izvješćaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2014. godine, konsolidirane izvješćaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu te bilješke koje se sastoje od sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za konsolidirane financijske izvješćaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih konsolidiranih financijskih izvješćaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvješćaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim konsolidiranim financijskim izvješćajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su konsolidirani financijski izvješćaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim financijskim izvješćajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u konsolidiranim financijskim izvješćajima, koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz konsolidiranih financijskih izvješćaja u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih financijskih izvješćaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, konsolidirani financijski izvješćaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2014. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 16. travnja 2015.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.³
za reviziju i konzalting
Brijuni, brijuni kralja Lj. Pešavskog 31

John M. Gasparac
Član Uprave

Vladimir Topolnjak
Ovlašteni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Ulica kneza Ljudevita Posavskog 31, 10000 Zagreb, Hrvatska
T: +385 (1) 6328 888, F: +385 (1) 6111 556, www.pwc.hr

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2014.	2013.
Poslovni prihodi	5	4.483.645	2.747.758
Ostali prihodi	6	262.972	76.599
Promjena vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda		39.763	183.212
Nastale štete u osiguranju neto od reosiguranja	8	(1.168.508)	-
Troškovi materijala i usluga	7	(1.995.544)	(1.717.901)
Troškovi zaposlenih	9	(1.139.969)	(502.147)
Amortizacija i vrijednosna usklađenja	16, 17, 18	(316.773)	(361.073)
Ostali poslovni rashodi	10	(292.308)	(241.962)
Ostali dobici - neto	11	159.667	22.047
Dobit iz poslovanja		32.945	206.533
Financijski prihodi	12	365.281	279.041
Financijski rashodi	12	(15.490)	(23.961)
Financijski prihodi - neto	12	349.791	255.080
Udio u dobiti pridruženih društava	19	19.497	23.183
Dobit prije oporezivanja		402.233	484.796
Porez na dobit	13	(50.926)	(99.145)
Neto dobit za godinu		351.307	385.651
Ostala sveobuhvatna dobit			
Tečajne razlike		7.726	7.993
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju – neto od odgođenog poreza na dobit		102.424	-
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit		110.150	7.993
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		461.457	393.644
Neto dobit za:			
Dioničare Društva		384.975	377.215
Nekontrolirajući udjeli		(33.668)	8.436
		351.307	385.651
Sveobuhvatna dobit za:			
Dioničare Društva		474.916	385.224
Nekontrolirajuće udjele		(13.459)	8.420
		461.457	393.644
Osnovna/razrijeđena zarada po dionici koja se odnosi na dioničare Društva (<i>u kunama</i>)	14	23,77	23,29

Ove konsolidirane financijske izvještaje na stranicama od 2 do 86 odobrila je Uprava Društva 16. travnja 2015. godine.

Predsjednik Uprave

mr. Ante Vlahović

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

NA DAN 31. PROSINCA 2014.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješka	31. prosinca	
		2014.	2013.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	4.531.895	3.414.844
Ulaganja u nekretnine	17	822.739	76.969
Nematerijalna imovina	18	822.140	168.713
Ulaganja koja se drže do dospijeca	20	2.304.822	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	21	1.355.393	-
Odgodena porezna imovina	24	286.706	118.072
Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate	19	244.657	174.654
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	23	94.954	4.505
Depoziti	26	1.457.970	-
		11.921.276	3.957.757
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	25	821.613	833.211
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	23	3.508.311	2.449.460
Ulaganja koja se drže do dospijeca	20	307.892	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	21	15.776	-
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	27	506.327	308.292
Depoziti	26	450.376	1.887.039
Novac i novčani ekvivalenti	27	234.007	76.138
		5.844.302	5.554.140
Ukupno imovina		17.765.578	9.511.897
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Temeljni kapital		164.000	164.000
Kapitalna dobit		16.922	16.922
Vlastite dionice		(41.459)	(41.459)
Zakonske pričuve		12.448	12.448
Ostale pričuve		7.463.322	7.186.276
Rezerve fer vrijednosti		82.215	-
Zadržana dobit		393.765	391.435
	28	8.091.213	7.729.622
Nekontrolirajući udjeli		1.008.995	168.273
Ukupno kapital		9.100.208	7.897.895
OBVEZE			
Dugoročne obveze			
Kreditni	29	140.102	77.668
Rezerviranja	31	220.784	235.733
Tehničke pričuve	32	4.142.262	-
Odgodena porezna obveza	24	129.787	17.014
		4.632.935	330.415
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	30	1.153.462	907.778
Obveze za porez na dobit		31.076	18.086
Kreditni	29	258.658	336.451
Rezerviranja	31	241.052	21.272
Tehničke pričuve	32	2.348.187	-
		4.032.435	1.283.587
Ukupno obveze		8.665.370	1.614.002
Ukupno kapital i obveze		17.765.578	9.511.897

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

ADRIS GRUPA d.d., ROVINJ

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA DIONIČKE GLAVNICE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješke	Glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva								Ukupno
		Temeljni kapital	Kapitalna dobit	Vlastite dionice	Zakonske pričuve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale pričuve	Zadržana dobit	Nekontrolirajući udjeli	
Stanje 1. siječnja 2013.	28	164.000	16.922	(41.459)	12.448	-	6.770.619	537.718	209.060	7.669.308
Dobit za 2013. godinu		-	-	-	-	-	-	377.215	8.436	385.651
Ostala sveobuhvatna dobit										
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja		-	-	-	-	-	-	8.009	(16)	7.993
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	-	385.224	8.420	393.644
Transakcije s vlasnicima										
Otkup od nekontrolirajućih interesa	34	-	-	-	-	-	(2.475)	-	(49.207)	(51.682)
Prijenos zadržane dobiti	28	-	-	-	-	-	418.132	(418.132)	-	-
Objavljena dividenda	28	-	-	-	-	-	-	(113.375)	-	(113.375)
Ukupne transakcije s vlasnicima							415.657	(531.507)	(49.207)	(165.057)
Stanje 31. prosinca 2013.		164.000	16.922	(41.459)	12.448	-	7.186.276	391.435	168.273	7.897.895
Dobit za 2014. godinu		-	-	-	-	-	-	384.975	(33.668)	351.307
Ostala sveobuhvatna dobit										
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju		-	-	-	-	82.215	-	-	20.209	102.424
Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja		-	-	-	-	-	-	7.726	-	7.726
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	82.215	-	392.701	(13.459)	461.457
Transakcije s vlasnicima										
Stjecanje podružnica	33	-	-	-	-	-	-	-	854.867	854.867
Otkup od nekontrolirajućih interesa	34	-	-	-	-	-	-	50	(686)	(636)
Prijenos zadržane dobiti		-	-	-	-	-	390.421	(390.421)	-	-
Prijenos iz rezervi u zadržanu dobit	28	-	-	-	-	-	(113.375)	113.375	-	-
Objavljena dividenda		-	-	-	-	-	-	(113.375)	-	(113.375)
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	-	-	-	-	277.046	(390.371)	854.181	740.856
Stanje 31. prosinca 2014.		164.000	16.922	(41.459)	12.448	82.215	7.463.322	393.765	1.008.995	9.100.208

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti:			
Novac generiran poslovanjem	35	644.221	751.968
Plaćeni porez		(88.382)	(90.256)
Plaćena kamata		(15.317)	(23.136)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		540.522	638.576
Novčani tok korišten za ulagačke aktivnosti:			
Stjecanje podružnica, neto od novca dobivenog stjecanjem	33	(2.052.183)	-
Kupnja udjela u pridruženom društvu		-	(14.838)
Primici od udjela u pridruženim društvima	19	18.349	21.491
Otkup dionica od manjinskih dioničara	34	(636)	(50.653)
Ulaganje u financijsku imovinu koja se drži do dospijea	20	(194.847)	-
Primici od prodaje financijske imovine koja se drži do dospijea	20	275.699	-
Ulaganje u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju	21	(653.306)	-
Ulaganje/povlačenje depozita - neto		2.047.632	(57.518)
Primici od prodaje ulaganja u vrijednosne papire i obveznice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		376.135	44.989
Nabava materijalne i nematerijalne imovine	16, 17, 18	(359.158)	(423.396)
Dani krediti - neto		5.312	(311.067)
Naplaćene kamate		367.410	213.813
Primici od prodaje materijalne imovine	11	6.574	2.768
Primici od dividendi	10	4.695	359
Novčani tok korišten za ulagačke aktivnosti		(158.324)	(574.052)
Novčani tok korišten za financijske aktivnosti:			
Isplata dividendi		(113.375)	(100.666)
Otplata kredita		(156.514)	(54.268)
Primici od kredita		45.560	72.833
Novčani tok korišten za financijske aktivnosti		(224.329)	(82.101)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		157.869	(17.577)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		76.138	93.715
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	27	234.007	76.138

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

BILJEŠKA 1 – OPĆI PODACI

Adris grupa Rovinj (Grupa) sastoji se od Matice Adris grupa d.d., Rovinj (Društvo) i podružnica navedenih u nastavku.

Matica je registrirana u Rovinju, Obala Vladimira Nazora 1, Hrvatska i bavi se upravljanjem ulaganjima u povezana društva i ostalim ulaganjima. Grupa se preko nekoliko podružnica bavi proizvodnjom i preradom duhana i trgovinom duhanskim proizvodima, turizmom, trgovinom te marikulturom te od 2014. godine preko stečene podružnice Croatia osiguranje d.d. i djelatnošću osiguranja.

Na dan 31. prosinca 2014. i 2013. godine dionice Adris grupe d.d., Maistra d.d. i Tvornice duhana Zagreb d.d. kotiraju na tržištu javnih dioničkih društava na Zagrebačkoj burzi.

Adris grupa d.d. vlasnik je slijedećih društava koja čine Adris grupu (Gruppu).

Naziv podružnice	% vlasništva	
	2014.	2013.
TDR d.o.o., Rovinj, Hrvatska:	100	100
- Hrvatski duhani d.d. Virovitica, Hrvatska	92,7	92,7
- Istragrafika d.d., Rovinj, Hrvatska	100	100
- TDR Parsian Company, Iran	100	100
- Rovita d.o.o. Rovinj, Hrvatska	pripono	100
- TDR Rovita Ljubljana d.o.o., Slovenija	100	100
- TDR Sarajevo d.o.o., Bosna i Hercegovina	100	100
- TDR Beograd d.o.o., Srbija	100	100
- TDR Skopje d.o.o.e.l., Makedonija	100	100
- TDR Sh.p.k., Priština, Kosovo	100	100
- TDR Podgorica d.o.o., Crna Gora	100	100
- Rovita Sofija, Bugarska	100	100
- TDR Germany, Hamburg, Njemačka	100	100
- Adista d.o.o., Rovinj, Hrvatska	100	100
- Adista BH, Sarajevo, Bosna i Hercegovina	100	100
Adria Resorts d.o.o. , Rovinj, Hrvatska:	100	100
- Maistra d.d., Rovinj, Hrvatska	89,11	89,05
- Grand hotel Imperial d.d.	81,57	-
- Slobodna Katarina d.o.o. Rovinj, Hrvatska	100	100
- Cromaris d.d., Zadar	99,25	99,25
- Cenmar Export Import d.o.o. Kali, Hrvatska	100	100
- Cenmar Tkon d.o.o. Zadar, Hrvatska	pripono	100
- Cenmar Košara d.o.o. Zadar, Hrvatska	pripono	100
- Cromaris Italia s.r.l., Treviso, Italija	100	100
Inovine d.d., Zagreb, Hrvatska:	88,8	88,8
- Adria tisak d.o.o., Zagreb, Hrvatska	pripono	100
- E.distribucija d.o.o., Rovinj, Hrvatska	pripono	100
Opresa d.d., Sarajevo, Bosna i Hercegovina:	97,1	97,1
- Inovine BH, Sarajevo, Bosna i Hercegovina	100	-
Abilia d.o.o., Rovinj, Hrvatska	100	100
Tvornica duhana Zagreb d.d., Hrvatska	98,55	98,54

BILJEŠKA 1 – OPĆI PODACI (nastavak)

Naziv podružnice	% vlasništva	
	2014.	2013.
Croatia osiguranje d.d., Zagreb:	66,07	-
- CROATIA Lloyd d.d., Zagreb	100	-
- CROATIA mirovni dom d.o.o., Zagreb	100	-
- Histria Construct d.o.o.	100	-
- Razne Usluge d.o.o. – u likvidaciji, Zagreb	100	-
- CROATIA-Tehnički pregledi d.o.o., Zagreb	100	-
- STP Pitomača, Pitomača	100	-
- STP Blato, Blato	100	-
- Herz d.d., Požega	100	-
- CROATIA osiguranje mirovinsko društvo d.o.o., Zagreb	100	-
- CROATIA zdravstveno osiguranje d.d., Zagreb	100	-
- Poliklinika Ars Medica, Pula	74	-
- Poliklinika CROATIA zdravstveno osiguranje, Zagreb	100	-
- Slavonijatrans-Tehnički pregledi d.o.o., Sl. Brod	76	-
- CROATIA Sigurimi sh.a., Priština	100	-
- Milenijum osiguranje a.d., Beograd	99,92	-
- CROATIA osiguranje d.d., Ljubuški	52,05	-
- Crotehna d.o.o., Ljubuški	100	-
- CROATIA remont d.d., Čapljina	69,79	-
- Croauto d.o.o., Mostar	66,8	-
- CROATIA Vitez d.o.o., Vitez	100	-
- Hotel Hum d.o.o. , Ljubuški	100	-
- Ponte d.o.o., Mostar	100	-
- CROATIA osiguranje a.d., društvo za osiguranje života, Skopje	100	-
- CROATIA osiguranje a.d. društvo za osiguranje neživota, Skopje	100	-

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih konsolidiranih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

2.1 Osnove sastavljanja

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koji su usvojeni u EU primjenom metode povijesnog troška, koji su promijenjeni obavljenom revalorizacijom financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te financijske imovine raspoložive za prodaju.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI zahtijeva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procjena. Također se od Uprave zahtijeva da se služi prosudbama u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za financijske izvještaje prikazana su u bilješci 4.

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila

Grupa je tijekom godine usvojilo sljedeće nove i dopunjene MSFI-je i smjernice Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji su odobreni od EU. Ukoliko je primjena standarda ili smjernica utjecala na financijske izvještaje ili rezultat Grupe, taj je utjecaj naveden u nastavku.

U nastavku slijedi popis standarda/tumačenja koja su izdana i na snazi su za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine.

MSFI 10 Konsolidirani financijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Cilj MSFI-ja 10 je utvrditi načela za prezentiranje i pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja kada subjekt kontrolira jedno ili više drugih subjekata (subjekt koji kontrolira jedno ili više drugih subjekata) kako bi prezentirao konsolidirane financijske izvještaje. Određuje načela kontrole, te utvrđuje kontrole kao osnovu za konsolidaciju. Navodi kako primijeniti načelo kontrole u utvrđivanju kontrolira li ulagač subjekt u koji ulaže te mora li ga stoga konsolidirati. Navodi računovodstvene zahtjeve za pripremu konsolidiranih financijskih izvještaja.

Ovaj standard je primijenjen na sastavljanje financijskih izvještaja Grupe za 2014. godinu.

MSFI 11 Zajednički aranžmani (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MSFI 11 realističnije odražava zajedničke aranžmane usredotočujući se na prava i obveze aranžmana, a ne na njegov pravni oblik. Postoje dvije vrste zajedničkih aranžmana: zajedničko poslovanje i zajednički pothvati. Zajedničko poslovanje nastaje kad zajednički upravitelj ima prava na imovinu i obveze u svezi s aranžmanom te stoga evidentira svoje udjele u imovini, obvezama, prihodima i rashodima. Zajednički pothvati nastaju kad zajednički upravitelj ima prava na neto imovinu aranžmana te stoga svoje udjele evidentira po metodi udjela. Proporcionalna konsolidacija zajedničkih pothvata više nije dozvoljena.

Ovaj standard je primijenjen na sastavljanje financijskih izvještaja Grupe za 2014. godinu.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila (nastavak)

MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MSFI 12 uključuje zahtjeve za objavljivanjem za sve oblike udjela u drugim subjektima, uključujući i zajedničke aranžmane, pridružena društva, društva s posebnom namjenom i druga vanbilančna ulaganja.

Grupa je objavila udjele u drugim subjektima te ostale objave koje zahtijeva ovaj standard.

MRS 27 (izmijenjen 2011. godine) Odvojeni financijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MRS 27 (izmijenjen 2011. godine) uključuje odredbe o odvojenim financijskim izvještajima preostale nakon što su kontrolne odredbe MRS-a 27 uključene u novi MSFI 10.

MRS 28 (izmijenjen 2011. godine) Pridružena društva i zajednički pothvati (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

MRS 28 (izmijenjen 2011. godine) uključuje zahtjeve da se zajednički pothvati, kao i pridružena društva, vode po metodi udjela nakon izdavanja MSFI-ja 11.

Dodaci MSFI-jevima 10, 11 i 12 o prijelaznim odredbama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Ovi dodaci omogućavaju dodatno izuzeće pri primjeni MSFI-jeva 10, 11 i 12 ograničavajući zahtjev za objavom izmijenjenih usporednih podataka samo na prethodno razdoblje. Za objave koje se odnose na nekonsolidirane subjekte dodaci ukidaju zahtjev da se prezentiraju usporedni podaci za razdoblje prije prve primjene MSFI-ja 12.

Ovaj dodatak nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Dodatak MSFI-ju 10, 12 i MRS-u 27 vezano za konsolidaciju investicijskih subjekata (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Ovi dodaci znače da će brojni fondovi i slični subjekti biti izuzeti iz konsolidacije većine svojih podružnica. Umjesto toga, ti će se subjekti mjeriti po fer vrijednosti u sveobuhvatnoj dobiti. Dodaci dozvoljavaju iznimke za subjekte koji zadovoljavaju definiciju 'investicijskih subjekata' i koja imaju posebne karakteristike. MSFI 12 je također izmijenjen na način da se uvode objave koje investicijski subjekt mora iskazati.

Ovaj dodatak nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Dodatak MRS-u 32, 'Financijski instrumenti: Prezentiranje' vezano za prijeboj imovine i obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Dodaci su smjernice za primjenu MRS-a 32, 'Financijski instrumenti: Prezentiranje', te pojašnjavaju neke od zahtjeva za prijebojem financijske imovine i financijskih obveza na dan bilance.

Ovaj dodatak nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

Dodatak MRS-u 36, 'Umanjenje vrijednosti imovine' vezano za objave nadoknadivog iznosa (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Dodatak navodi informacije koje je potrebno objaviti vezano uz nadoknadivu vrijednost umanjene imovine ako je taj iznos temeljen na fer vrijednosti umanjenoj za trošak otuđenja.

Ovaj dodatak nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

(a) *Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila (nastavak)*

Dodatak MRS-u 39, 'Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje' vezano za zamjenu starih derivativnih instrumenata zaštite s novim (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014. godine)

Dodatak pruža lakše ukidanje računovodstva zaštite kada zamjena starih instrumenata zaštite s novima kod glavne ugovorne stranke zadovolji određene kriterije.

Ovaj dodatak nije imao značajnog utjecaja na financijski položaj ili rezultat Grupe.

(b) *Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi*

U nastavku je popis standarda/tumačenja koja su izdana i nisu na snazi za razdoblja koja počinju na dan 1. siječnja 2014. godine, ali će biti na snazi u kasnijim razdobljima

MSFI 9, 'Financijski instrumenti' (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)

Prijevremena primjena je dozvoljena. Ako se subjekt odluči na prijevremenu primjenu mora primjenjivati sve zahtjeve u isto vrijeme sa sljedećim izuzetkom:

Subjekti s datumom prve primjene prije 1. veljače 2015. godine i dalje imaju mogućnost primjene standarda u fazama.

Cjelovita verzija MSFI-ja 9 zamjenjuje većinu smjernica u MRS-u 39. MSFI 9 zadržava, ali pojednostavljuje model miješanog mjerenja i utvrđuje tri primarne kategorije mjerenja financijske imovine: amortizirani trošak, fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i fer vrijednost u računu dobiti i gubitka. Osnova klasifikacije ovisi o poslovnom modelu subjekta i karakteristikama ugovornog novčanog toka financijske imovine. Ulaganja u vlasničke instrumente moraju se mjeriti po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka uz neopozivu mogućnost na početku da se promjene fer vrijednosti iskažu u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Sada postoji novi model očekivanih kreditnih gubitaka koji zamjenjuje model nastalih gubitaka od umanjenja vrijednosti koji se koristi u MRS-u 39.

Za financijske obveze nije bilo promjena u klasifikaciji i mjerenju osim za priznavanje promjena u vlastitom kreditnom riziku u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za obveze po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

MSFI 9 ublažava zahtjeve za učinkovitošću zaštite primjenom novih jasno definiranih testova učinkovitosti zaštite. Navedeno zahtijeva ekonomski odnos između zaštićene stavke i instrumenta zaštite, te da 'zaštićeni omjer' bude jednak onome koji Uprava zapravo koristi za potrebe upravljanja rizicima. Suvremena dokumentacija je još uvijek potrebna, ali se razlikuje od one koja se trenutno priprema prema MRS-u 39.

Grupa planira usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

MSFI 14, 'Odgođeno priznavanje prihoda i rashoda u sustavu propisanih cijena' (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)

Ovaj standard dozvoljava društvima koja prvi put primjenjuju MSFI-jeve da prilikom usvajanja MSFI-jeva nastave priznavati iznose vezane za reguliranje cijena u skladu sa zahtjevima prijašnjih općeprihvaćenih računovodstvenih načela. Međutim, kako bi se poboljšala usporedivost sa subjektima koji već primjenjuju MSFI-jeve i ne priznaju takve iznose, standard zahtijeva da se učinak reguliranja cijena iskaže odvojeno od ostalih stavki.

Grupa planira usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

MSFI 15, 'Prihodi od ugovora s kupcima' (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine)

Ovo je konvergirani standard o priznavanju prihoda. Zamjenjuje MRS 11, 'Ugovori o izgradnji', MRS 18, 'Prihodi' i povezana tumačenja.

Prihodi se priznaju kada kupac stječe kontrolu nad robom ili uslugama. Kupac preuzima kontrolu kada ima mogućnost usmjeriti korištenje i dobiti koristi od robe ili usluga.

Temeljno načelo MSFI-ja 15 je to da subjekt priznaje prihode za potrebe prikaza prijenosa obećane robe ili usluga korisnicima u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt smatra da ima pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. Subjekt priznaje prihode u skladu s tim temeljnim načelom primjenom sljedećih koraka:

- 1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
- 2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
- 3. korak: utvrditi cijenu transakcije
- 4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

MSFI 15 također uključuje kohezivan skup zahtjeva za objavljivanjem koji će rezultirati time da subjekt korisnicima financijskih izvještaja pruža sveobuhvatne informacije o prirodi, iznosu, vremenu i neizvjesnosti prihoda i novčanih tokova koji proizlaze iz ugovora subjekta s kupcima.

Poslovanje Grupe je složeno, te je Grupa već započela sa potrebnim koracima da se razviju i implementiraju nove računovodstvene politike, procjene i postupci kako bi se uskladile s ovim novim standardom. Očekuje se da će se taj proces nastaviti do 2016. Kao rezultat toga, u ovom trenutku, nije moguće napraviti razumnu kvantitativnu procjenu učinaka novog standarda na financijske izvještaje Grupe.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

IFRIC 21, 'Nameti' (na snazi u EU za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 17. lipnja 2014. godine)

Radi se o tumačenju MRS-a 37 'Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredvidiva imovina'. MRS 37 propisuje kriterije za priznavanje obveza. Jedan od kriterija je uvjet da društvo ima sadašnju obvezu kao rezultat prošlog događaja (tzv. obvezujući događaj). Tumačenje pojašnjava koji obvezujući događaj dovodi do plaćanja nameta i kada je potrebno priznati obvezu.

Grupa još uvijek razmatra učinak ovog tumačenja, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje grupe.

Dodatak MSFI-ju 10 i MRS-u 28 vezano za prodaju ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)

Ovi dodaci rješavaju nedosljednost između MSFI-ja 10 i MRS-a 28 u pogledu prodaje ili unosa imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata.

Puni dobitak ili gubitak priznaje se kada se transakcija odnosi na poslovanje. Djelomičan dobitak ili gubitak priznaje se kada transakcija uključuje imovinu koja se ne odnosi na poslovanje, čak iako se ta imovina odnosi na podružnicu.

Grupa planira usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Društvo još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Dodatak MSFI-ju 11, 'Zajednički poslovi' vezano za stjecanje udjela u zajedničkom upravljanju (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2016. godine)

Ovaj dodatak utvrđuje nove smjernice o tome na koji način iskazati stjecanje udjela u zajedničkom pothvatu koji predstavlja poslovanje. Dodaci zahtijevaju da investitor primijeni načela računovodstva poslovnog spajanja prilikom stjecanja udjela u zajedničkom upravljanju koje predstavlja 'poslovanje'. Dodaci se odnose i na stjecanje početnog udjela u zajedničkom upravljanju i na stjecanje dodatnog udjela u istom zajedničkom upravljanju. Međutim, prijašnji udjel se ne mjeri ponovno kada stjecanje dodatnog udjela u istom zajedničkom upravljanju rezultira zadržavanjem zajedničke kontrole.

Grupa planira usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Dodatak MRS-u 16, 'Nekretnine, postrojenja i oprema' i MRS-u 38, 'Nematerijalna imovina' vezano za amortizaciju (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)

Ovaj dodatak pojašnjava da primjena metoda za izračunavanje amortizacije imovine temeljenih na prihodima nije primjerena, jer prihodi od djelatnosti koja uključuje korištenje imovine uglavnom odražavaju i druge čimbenike osim iskorištenja ekonomskih koristi utjelovljenih u imovini.

Ovime se također pojašnjava da se prihodi uglavnom smatraju neprimjerenom osnovom za mjerenje iskorištenja ekonomskih koristi utjelovljenih u nematerijalnoj imovini.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

Pretpostavka se može pobijati samo u određenim ograničenim okolnostima. Navedene okolnosti uključuju slučajeve kada se nematerijalna imovina iskazuje kao mjera prihoda; ili ako se može dokazati da su prihodi i iskorištenje ekonomskih koristi od nematerijalne imovine međusobno povezani.

Grupa planira usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Dodatak MRS-u 16, 'Nekretnine, postrojenja i oprema' i MRS 41, 'Poljoprivreda' vezano za plodonosne biljke (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)

Ovi dodaci izmjenjuju izvještavanje o plodonosnim biljkama, kao što je vinova loza, kaučukovac i uljana palma. Plodonosne biljke bi se trebale iskazivati na isti način kao i nekretnine, postrojenja i oprema jer je njihovo upravljanje slično kao proizvodnja. Dodaci ih uključuju u djelokrug MRS-a 16, a ne MRS-a 41. Plodovi plodonosnih biljaka ostat će u djelokrugu MRS-a 41.

Grupa planira usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Dodatak MRS-u 19, 'Primanja zaposlenih' vezano za doprinose zaposlenika ili trećih strana planovima definiranih primanja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine)

Dodatak se odnosi na doprinose zaposlenika ili trećih strana planovima definiranih primanja i pojašnjava tretman takvih doprinosa. Dodatak razlikuje doprinose koji su povezani s uslugom samo u razdoblju u kojem su nastali i doprinose vezane za uslugu tijekom više od jednog razdoblja.

Cilj dodatka je da se pojednostavi računovodstveni tretman doprinosa koji ne ovise o broju godina radnog staža zaposlenika, primjerice doprinosa zaposlenika koji se obračunavaju prema fiksnom postotku plaće.

Subjekti s planovima koji zahtijevaju doprinose koji se razlikuju ovisno o usluzi morat će priznati korist navedenih doprinosa tijekom radnog vijeka zaposlenika.

Grupa planira usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Dodatak MRS-u 27, 'Nekonsolidirani financijski izvještaji' vezano za metodu udjela (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine)

Dodatak omogućuje subjektima da prilikom iskazivanja ulaganja u podružnice, zajedničke pothvate i pridružena društva u svojim nekonsolidiranim financijskim izvještajima koriste metodu udjela.

Grupa planira usvojiti dodatak s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovog standarda, ali se ne očekuje značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje Grupe.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

Godišnja poboljšanja u 2012. godini (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine)

Ova godišnja poboljšanja dopunjuju standarde iz izvještajnog ciklusa od 2010. – 2012. godine. Uključene su sljedeće promjene:

- MSFI 2, 'Plaćanja temeljena na dionicama' pojašnjava definiciju 'uvjeta ostvarivanja prava' i odvojeno definira 'uvjet temeljen na ostvarenju rezultata' i 'uvjet temeljen na godinama rada'.
- MSFI 3, 'Poslovna spajanja' pojašnjava da se obveza plaćanja potencijalne naknade koja je sukladna definiciji financijskog instrumenta klasificira kao financijska obveza ili kapital temeljem definicija u MRS-u 32, 'Financijski instrumenti: Prezentiranje'. Također pojašnjava da se sve nevlasničke nepredviđene naknade mjere po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja, a promjene u fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.
- MSFI 8, 'Poslovni segmenti' je dopunjen na način da zahtijeva objavu prosudbi uprave pri zbrajanju poslovnih segmenata. Također je dopunjen na način da zahtijeva usklađenje imovine segmenata s imovinom subjekta prilikom iskazivanja imovine segmenata.
- MSFI 13, 'Fer vrijednost' donosi dodatke o osnovi za zaključke na način da pojašnjava da nije postojala namjera uklanjanja sposobnosti mjerenja kratkoročnih potraživanja i obveza po fakturiranom iznosu u računu gdje utjecaj diskontiranja nije materijalno značajan.
- MRS 16, 'Nekretnine, postrojenja i oprema' i MRS 38, 'Nematerijalna imovina' dopunjeni su kako bi pojasnili način na koji se iskazuju bruto knjigovodstvena vrijednost i akumulirana amortizacija kada subjekt koristi revalorizacijski model.
- MRS 24, 'Objavljivanje povezanih osoba' dopunjen je na način da kao povezano društvo uključuje subjekt koji pruža usluge ključnog menadžmenta izvještajnom subjektu ili matici izvještajnog subjekta ('društvo za upravljanje'). Zahtijeva se objava iznosa koje upravljački subjekt naplaćuje.

Grupa planira usvojiti navedena godišnja poboljšanja s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovih dodataka, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

Godišnja poboljšanja u 2013. godini (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2014. godine)

Ova godišnja poboljšanja dopunjuju standarde iz izvještajnog ciklusa od 2011. – 2013. godine. Uključene su sljedeće promjene:

- MSFI 1, 'Prva primjena međunarodnih standarda financijskog izvještavanja' osnova za zaključke dopunjena je kako bi pojasnila da kada nova verzija standarda još nije obvezna, ali se može prijevremeno usvojiti, društvo koje prvi put primjenjuje MSFI-jeve može koristiti staru ili novu verziju, pod uvjetom da se isti standard primjenjuje u svim prikazanim razdobljima.
- MSFI 3, 'Poslovna spajanja' dopunjen je kako bi pojasnio da se ne primjenjuje na računovodstvo za formiranje bilo kakvog zajedničkog pothvata u skladu s MSFI-jem 11.
- MSFI 13, 'Mjerenje fer vrijednosti' dopunjen je na način da pojašnjava da se izuzeće iz portfelja u MSFI-ju 13 primjenjuje se na sve ugovore (uključujući nefinancijske ugovore) unutar opsega MRS-a 39 ili MSFI-ja 9.
- MRS 40, 'Ulaganja u nekretnine' dopunjen je na način da pojašnjava da se MRS 40 i MSFI 3 međusobno ne isključuju. MRS 40 pomaže korisnicima pri razlikovanju ulaganja u nekretnine i nekretnina koje koristi vlasnik. Sastavljači financijskih izvještaja također trebaju razmotriti smjernice u MSFI-ju 3 kako bi utvrdili radi li se kod stjecanja ulaganja u nekretnine o poslovnom spajanju.

Grupa planira usvojiti navedena godišnja poboljšanja s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovih dodataka, ali se ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Godišnja poboljšanja u 2014. godini (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2016. godine)

Ova godišnja poboljšanja dopunjuju standarde iz izvještajnog ciklusa od 2012. – 2014. godine. Uključene su sljedeće promjene:

- MSFI 5, 'Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja' – Dodatak pojašnjava da, kada se imovina (ili grupa za otuđenje) reklasificira iz kategorije 'namijenjena prodaji' u kategoriju 'namijenjena distribuciji' ili obratno, navedeno ne predstavlja promjenu u planu prodaje ili distribucije i ne mora se iskazati kao takva. To znači da se imovina (ili grupa za otuđenje) ne treba ponovno iskazati u financijskim izvještajima, kao da nikada nije bila klasificirana u kategoriji 'namijenjena prodaji' ili 'namijenjena distribuciji' jednostavno zato što se način otuđenja promijenio. Dodatak također pojašnjava da su smjernice o promjenama u planu prodaje treba primijeniti na imovinu (ili grupu za otuđenje) koja prestaje biti namijenjena za distribuciju, ali nije reklasificirana kao 'namijenjena prodaji'.
- MSFI 7, 'Financijski instrumenti: Objavljivanje' – Postoje dva dodatka:
 - Ugovori za pružanje usluga – Ako subjekt prenese financijsku imovinu trećoj osobi pod uvjetima koji omogućuju da prenositelj prestaje priznavati imovinu, MSFI 7 zahtijeva objavljivanje svih vrsta kontinuiranog sudjelovanja koje još uvijek može postojati od strane subjekta u prenesenoj imovini. Standard daje smjernice o tome što se podrazumijeva pod kontinuiranim sudjelovanjem. Dodatak je prospektivan s mogućnošću retroaktivne primjene. Postoji značajan dodatak MSFI-ju 1 koji pruža istu olakšicu društvima koja prvi put primjenjuju MSFI-jeve.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni ali još nisu na snazi (nastavak)

- Finacijski izvještaji za razdoblja tijekom godine – dodatak pojašnjava da dodatno objavljivanje koje zahtijevaju dodaci MSFI-ju 7, ‘Objavljivanje – Prijeboj finacijske imovine i finacijskih obveza’ nije izričito potrebno za sva razdoblja tijekom godine osim ako to zahtijeva MRS 34. Ovaj dodatak je retroaktivan.
- MRS 19, ‘Primanja zaposlenih’ – Dodatak pojašnjava da je prilikom određivanja diskontne stope za obveze nakon umirovljenja važna valuta u kojoj su obveze izražene, a ne zemlja u kojoj su nastale. Procjena da li postoji razvijeno tržište visokokvalitetnih korporativnih obveznica temelji se na korporativnim obveznicama u toj valuti, a ne na korporativnim obveznicama u određenoj zemlji. Slično tome, kada ne postoji razvijeno tržište kvalitetnih korporativnih obveznica u toj valuti, treba koristiti državne obveznice u relevantnoj valuti. Dodatak je retroaktivan, ali je ograničen na početak najranijeg prikazanog razdoblja.
- MRS 34, ‘Finacijsko izvještavanje za razdoblje tijekom godine’ – dodatak pojašnjava referencu u standardu na ‘informacije koje su objavljene drugdje u finacijskim izvještajima’. Dodatak također nadopunjuje MRS 34 na način da zahtijeva upućivanje u finacijskim izvještajima za razdoblje tijekom godine na mjesto gdje se ta informacija nalazi. Dodatak je retroaktivan.

Grupa planira usvojiti navedena godišnja poboljšanja s datumom stupanja na snagu od usvajanja od strane EU. Grupa još uvijek razmatra učinak ovih dodataka, ali se ne očekuje značajan utjecaj na finacijske izvještaje Grupe.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Konsolidacija

(a) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva (uključujući strukturirana društva) koja su pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada je izložena, ili kada ima prava na različite povrate koji proizlaze iz povezanosti s društvom te kada svojom kontrolom nad društvom ima mogućnost utjecati na te povrate. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma na koji je kontrola stvarno prenesena na Grupu, te isključena iz konsolidacije od dana kad ta kontrola prestane.

Grupa koristi računovodstvenu metodu kupnje za računovodstveni tretman poslovnih spajanja. Naknada prenesena za stjecanje podružnice je fer vrijednost prenesene imovine, nastalih obveza i glavnčkih udjela izdanih od strane Grupe. Prenesena naknada uključuje fer vrijednost svake stavke imovine ili obveza koja je rezultat ugovora o potencijalnoj naknadi. Troškovi povezani sa stjecanjem iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako nastanu. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i potencijalne obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na dan stjecanja. Grupa priznaje nekontrolirajuće interese u stečenom društvu po proporcionalnom udjelu nekontrolirajućeg interesa u neto imovini stečenog društva.

Višak prenesene naknade, iznos bilo kojeg nekontrolirajućeg interesa u stečenom društvu i fer vrijednost na dan stjecanja bilo kojeg ranijeg glavnčkog udjela u stečenom društvu iznad fer vrijednosti udjela Grupe u stečenoj prepoznatljivoj neto imovini iskazuje se kao goodwill. Ako je to manje od fer vrijednosti neto imovine stečene podružnice u slučaju kupnje po cijeni nižoj od prodajne, razlika se iskazuje izravno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti od transakcija unutar društava Grupe se eliminiraju. Isto tako eliminiraju se i nerealizirani gubici. Prema potrebi, računovodstvene politike podružnica izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

(b) Transakcije i nekontrolirajući interesi

Grupa transakcije s nekontrolirajućim interesima tretira kao transakcije s većinskim vlasnicima Grupe. Kod otkupa dionica od manjinskih dioničara razlika između plaćenih iznosa i pripadajućeg stečenog udjela knjigovodstvene vrijednosti neto imovine podružnice iskazuju se u kapitalu. Dobici ili gubici od prodaje manjinskog udjela isto tako iskazuju se u kapitalu.

Kad Grupa izgubi kontrolu ili značajan utjecaj, svi zadržani udjeli u društvu ponovno se procjenjuju na svoju fer vrijednost, uz priznavanje promjene knjigovodstvene vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Fer vrijednost je početna knjigovodstvena vrijednost u svrhu naknadnog računovodstvenog tretmana zadržanih udjela kao pridruženog društva, zajedničkog pothvata ili financijske imovine. Nadalje, svi iznosi prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti vezani za to društvo računovodstveno se tretiraju kao da je Grupa izravno prodala povezanu imovinu ili obveze. To može značiti da se iznosi prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ako se smanji vlasnički udio u pridruženom društvu, ali je zadržan značajan utjecaj, u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, kad je to potrebno, reklasificira se samo proporcionalni dio iznosa prethodno priznatih u ostalom sveobuhvatnoj dobiti.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Konsolidacija (nastavak)

(c) Ulaganja u pridružena društva

Pridruženim društvima smatraju se društva u kojima Grupa ima između 20 i 50% glasačkih prava, odnosno u kojima ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. U financijskim izvještajima Grupe navedena ulaganja iskazana su primjenom metode udjela, te su početno priznata po trošku. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuje goodwill utvrđen kod stjecanja (umanjen za akumulirane gubitke od umanjenja).

Udio Grupe u dobicima ili gubicima pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a udio promjena u pričuvama nakon stjecanja priznaje se u pričuvama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja usklađuje se za kumulativne promjene nastale nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak, odnosno kada nadmašuje vlasnički udio u pridruženom društvu, uključujući sva neosigurana potraživanja koja čine sastavni dio neto ulaganja, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako su za Grupu nastale obveze ili ako su izvršena plaćanja u ime pridruženog društva.

Nerealizirani dobiti od transakcija između Grupe i njegovih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženim društvima. Jednako tako eliminiraju se i nerealizirani gubici, ukoliko transakcija ne pruža dokaze o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Prema potrebi, računovodstvene politike pridruženih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

d) Zajednički poslovi

Grupa primjenjuje MSFI 11 na sve zajedničke poslove. Prema MSFI-ju 11 ulaganja u zajedničke poslove klasificirana su kao zajednička poslovanja ili zajednički pothvati, ovisno o ugovornim pravima i obvezama svakog ulagača. Grupa je ocijenila prirodu svojih zajedničkih poslova i definirala ih je kao zajedničke pothvate. Zajednički pothvati iskazuju se po metodi udjela.

2.3 Izvještavanje o segmentima

Operativni segmenti su dijelovi subjekta o kojima se izvještava na način koji je konzistentan s internim izvještavanjem koje se prezentira glavnom donositelju poslovnih odluka. Glavni donositelj poslovnih odluka koji je odgovoran za donošenje odluka o resursima koje treba rasporediti na segment i ocijeniti njegovo poslovanje identificiran je kao Uprava Adris grupe koja donosi strateške odluke.

2.4 Strane valute

(a) Funkcionalna i izvještajna valuta

Stavke uključene u financijske izvještaje svake pojedine članice Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem članica Grupe posluje (funkcionalna valuta). Konsolidirani financijski izvještaji prikazani su u kunama, što predstavlja funkcionalnu valutu Društva i izvještajnu valutu Grupe.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.4 Strane valute (nastavak)

(b) Transakcije i stanja u stranoj valuti

Transakcije u stranim sredstvima plaćanja prevode se u funkcionalnu valutu tako da se iznosi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju po tečaju na dan transakcije. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija i preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Tečajne razlike nastale na nemonetarnoj imovini u stranoj valuti kao što su glavničke vrijednosnice iskazane po fer vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti iskazane su u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio njihovih dobitaka ili gubitaka od preračuna na fer vrijednost.

(c) Članice Grupe

Rezultati poslovanja i financijsko stanje svih članica Grupe čija se funkcionalna valuta razlikuje od izvještajne valute preračunavaju se u izvještajnu valutu kako slijedi:

- (i) imovina i obveze za svaku bilancu preračunavaju se prema zaključnom tečaju na datum te bilance;
- (ii) prihodi i rashodi za svaki izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se prema prosječnim tečajevima; i
- (iii) sve nastale tečajne razlike priznaju se u sveobuhvatnoj dobiti.

U konsolidaciji, tečajne razlike nastale preračunom neto ulaganja u inozemna ovisna društva evidentiraju se unutar dioničkog kapitala. Prilikom prodaje inozemnog ovisnog društva, sve tečajne razlike priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio dobitka ili gubitka od prodaje.

2.5 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u bilanci po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina jedino ako će Grupa imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine, te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u financijskom razdoblju u kojem su nastali.

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Amortizacija ostalih nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška te imovine na njenu rezidualnu vrijednost tijekom njenog procijenjenog korisnog vijeka trajanja kako slijedi:

**Korisni vijek trajanja u
godinama**

Zgrade	12-50
Postrojenja i oprema	2-20

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Rezidualna vrijednost imovine predstavlja procijenjeni iznos koji bi Grupa trenutno dobila od prodaje imovine umanjene za procijenjeni trošak prodaje u slučaju da je imovina dosegla starost i stanje koje se očekuje na kraju vijeka trajanja imovine. Rezidualna vrijednost imovine je nula ako Grupa očekuje da će ju koristiti do kraja njenog vijeka trajanja. Rezidualna vrijednost imovine i korisni vijek uporabe pregledavaju se na svaki datum bilance i po potrebi usklađuju.

U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa (bilješka 2.8).

Dobici i gubici nastali prodajom određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstva i uključuju se u ostale dobitke/gubitke u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

2.6 Nematerijalna imovina

(a) Licence za softver

Licence za softver kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem softvera u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe u razdoblju od 4 godina.

(b) Zaštitni znakovi i licence

Zaštitni znakovi i licence iskazani su po povijesnom trošku. Zaštitni znakovi i licence imaju ograničen vijek uporabe i iskazuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom kako bi se alocirao trošak zaštitnih znakova i licenci tijekom njihovog procijenjenog vijeka uporabe od 5 godina.

(c) Goodwill

Goodwill predstavlja razliku između fer vrijednosti troška stjecanja i fer vrijednosti udjela Grupe u neto prepoznatljivoj imovini stečene podružnice na dan stjecanja. Goodwill nastao stjecanjem podružnica iskazuje se u okviru nematerijalne imovine. Zasebno iskazan goodwill godišnje se provjerava zbog umanjenja vrijednosti ili kad god postoje pretpostavke za umanjenje te se iskazuje po trošku stjecanja umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti goodwilla se ne ukidaju.

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti. Alokacija se provodi na one jedinice stvaranja novca za koje se očekuje da će imati koristi od poslovnog spajanja u kojem je nastao goodwill (Bilješka 2.8).

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7 Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i skladišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti i Grupa se njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog procijenjenog korisnog vijeka uporabe od 40 godina.

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Grupa od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Grupa počne koristiti imovinu namijenjenu prodaji, ona se reklasificira u nekretnine, postrojenja i opremu te njena knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

2.8 Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira (npr. zemljište i goodwill). Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tok (jedinice stvaranja novca). Nefinancijska imovina, osim goodwilla, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

2.9 Financijski instrumenti

/i/ Klasifikacija i priznavanje

Grupa raspoređuje svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju, ulaganja koja se drže do dospelja i ostale financijske obveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom su financijska imovina i obveze stečeni.

Uprava određuje klasifikaciju financijske imovine i financijskih obveza prilikom početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovno je procjenjuje na svaki datum izvještavanja.

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak su financijska imovina i financijske obveze klasificirani kao imovina i obveze koji se drže radi trgovanja ili oni koje je Grupa inicijalno rasporedila po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9 Financijski instrumenti (nastavak)

Imovina i obveze za trgovanje obuhvaćaju imovinu i obveze koje je Grupa stekla ili koji su nastali uglavnom radi prodaje ili ponovne kupnje u kratkom roku, ili se drže kao dio portfelja koji se vodi u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti ili pozicije.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuje državne obveznice, ulaganja u fondove, dionice i komercijalne zapise.

Zajmovi i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu. Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospeljećem dužim od 12 mjeseci nakon datuma bilance. Takva se imovina klasificira kao dugotrajna imovina

Računovodstvene politike za potraživanja koja nastaju iz ugovora o osiguranju navedene su u bilješci 2.13.

Financijska imovina koja se drži do dospeljeca

Financijska imovina koja se drži do dospeljeca predstavlja nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja i fiksnim dospeljećem za koju subjekt ima namjeru i mogućnost držati je do dospeljeca. Ulaganja koja se drže do dospeljeca uključuju državne i korporativne obveznice s fiksnim prinosom.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je nederivativna financijska imovina koja je raspoređena u ovu kategoriju ili nije raspoređena niti u jednu drugu kategoriju. Financijska imovina raspoređena kao raspoloživa za prodaju namjerava se držati na neodređeno vrijeme, ali se može prodati u svrhu održavanja likvidnosti ili u slučaju promjene kamatnih stopa, tečajeva ili cijena vlasničkih instrumenata.

/ii/ Priznavanje i prestanak priznavanja

Redovne kupnje i prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ulaganja koja se drže do dospeljeca i financijska imovina raspoloživa za prodaju priznaju se na datum trgovanja, odnosno datum kada se Grupa obvezuje na kupnju ili prodaju instrumenta. Zajmovi i potraživanja i financijske obveze početno se priznaju na datum nastanka.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu prava na primitke gotovinskih tokova od financijske imovine ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom financijskom imovinom. Navedeno se događa kada Grupa prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle ili kada su prenesene. Ukoliko se uvjeti financijske obveze značajno promijene, Grupa će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9 Financijski instrumenti (nastavak)

Početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju financijske imovine i financijskih obveza koje nisu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak transakcijske troškove koji se izravno povezuju sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje financijske instrumente po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njihovoj tekućoj fer vrijednosti, bez umanjenja za troškove prodaje.

Za financijske instrumente kojima se trguje na aktivnim tržištima, utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza temelji se na kotiranim tržišnim cijenama. U ovo spadaju vlasničke vrijednosnice i dužnički instrumenti koji kotiraju na burzi.

Za sve druge financijske instrumente, fer vrijednost utvrđuje se korištenjem tehnika procjene vrijednosti. U tim tehnikama, fer vrijednosti se procjenjuju na temelju vidljivih financijskih podataka temeljem kojih se vrijednost utvrđuje primjenom metode diskontiranih novčanih tokova.

Kada se fer vrijednost vlasničkih instrumenata koji ne kotiraju ne može pouzdano utvrditi, instrumenti se iskazuju po trošku.

Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospjeća vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti. Financijske obveze koje se ne raspoređuju u skupinu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak vrednuju se po amortiziranom trošku. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstveni iznos pripadajućeg instrumenta te amortiziraju koristeći efektivnu kamatnu stopu tog instrumenta.

Dobici i gubici

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaju se kroz dobit ili gubitak.

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Gubici od umanjenja vrijednosti, tečajne razlike, prihod od kamata, koji uključuju amortizaciju premije ili diskonta metodom efektivne kamatne stope, za monetarnu imovinu raspoloživu za prodaju, priznaju se u dobiti ili gubitku. Tečajne razlike od revalorizacije nemonetarne financijske imovine denominirane u ili vezane uz strane valute klasificirane kao raspoložive za prodaju priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, zajedno sa svim drugim promjenama u njihovoj fer vrijednosti, a prihod od dividende priznaje se u dobiti ili gubitku. U trenutku prodaje ili drugačijeg prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju, svi kumulativni dobici ili gubici prenose se iz ostale sveobuhvatne dobiti u dobit ili gubitak.

Dobici i gubici od financijskih instrumenata koji se vrednuju po amortiziranom trošku mogu također nastati prilikom prestanka priznavanja ili umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta i priznaju se kroz dobit ili gubitak.

Osim dobitaka i gubitaka nastalih zbog promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju koji se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, kako je gore opisano, svi ostali dobici i gubici i kamate priznaju se kroz dobit ili gubitak u stavkama „Financijski prihodi” i „Financijski rashodi”.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9 Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i financijske imovine raspoložive za prodaju je njihova kotirana prodajna tržišna cijena na datum izvještavanja, bez umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za financijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosnice koje ne kotiraju) ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost na temelju opažajuće cijene (cijene sličnih ili istih pozicija), a kada niti ovo nije dostupno primjenjuje različite tehnike procjene koje koriste sve relevantne informacije i inpute koji mogu pomoći u procjeni fer vrijednosti. Ovo uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama između informiranih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova i cjenovne opcijske modele, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontiranog gotovinskog toka, procijenjeni budući gotovinski tokovi se temelje na najboljoj procjeni posloводства, a diskontna stopa je tržišna stopa važeća na datum izvještavanja za financijske instrumente sa sličnim uvjetima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum izvještavanja.

/iii/ Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Grupa provjerava na svaki datum izvještavanja postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti financijske imovine koja nije klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Umanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine te navedeni događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

Grupa uzima u obzir dokaz o umanjenju vrijednosti za pojedinačnu imovinu te na skupnoj razini. Sva pojedinačno značajna financijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Sva pojedinačno značajna financijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na skupnoj osnovi zbog umanjenja koje je nastalo, ali nije još prepoznato. Imovina koja nije pojedinačno značajna, provjerava se na skupnoj osnovi za umanjenje vrijednosti, grupirajući financijsku imovinu (koja se vodi po amortiziranom trošku) na osnovi sličnih obilježja rizika.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti financijske imovine (uključujući vlasničke vrijednosnice) uključuje nepodmirenje obveza ili kašnjenje dužnika, restrukturiranje kredita ili predujma od strane Grupe prema uvjetima koje Grupa inače ne bi razmatrala, indikacije da će dužnik ili izdavatelj ući u stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za vrijednosnicu, ili ostale dostupne podatke vezane uz skupinu imovine, kao što su nepovoljne promjene u platnom položaju dužnika ili izdavatelja unutar te skupine, ili ekonomski uvjeti koji su povezani s nepodmirenjima obveza unutar te skupine.

U svrhu skupne procjene umanjenja vrijednosti, Grupa se oslanja na povijesno iskustvo u pogledu stope gubitka, vremenskog razdoblja prepoznavanja gubitka, usklađeno za procjene uprave o tome jesu li trenutni ekonomski i kreditni uvjeti takvi da mogu utjecati da stvarni gubici budu veći, odnosno manji, nego što su prethodno bili. Stope gubitka te očekivano razdoblje prepoznavanja redovito se preispituju.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9 Financijski instrumenti (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih gotovinskih tokova diskontiranih originalnom efektivnom stopom te imovine. Gubici se priznaju u dobiti ili gubitku te odražavaju u rezervaciji za umanjenje vrijednosti. Kamata na imovinu s umanjenom vrijednošću priznaje se kao amortizacija diskonta te kod naplate.

U slučaju vlasničkih ulaganja klasificiranih kao raspoloživa za prodaju, značajno ili produljeno smanjenje fer vrijednosti ulaganja ispod troška stjecanja uzima se u obzir kod utvrđivanja je li vrijednost imovine umanjena. Ukoliko postoji takav dokaz za financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška stjecanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj financijskoj imovini prethodno priznat u dobiti ili gubitku, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u dobiti ili gubitku. Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u dobiti ili gubitku po vlasničkim vrijednosnicama ne mogu se naknadno ukidati kroz dobit ili gubitak, nego se sva povećanja vrijednosti do konačne prodaje priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Ukoliko naknadni događaj rezultira smanjenjem iznosa gubitka od umanjenja vrijednosti za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku te za dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se otpušta te priznaje u dobiti ili gubitku. Promjene u iznosu ispravka vrijednosti za umanjenje vrijednosti koje se odnose na vremensku vrijednost novca priznaju se kao sastavni dio prihoda od kamata.

/iv/ Specifični instrumenti

Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospijeca ili financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ovisno o svrsi za koju je dužnička vrijednosnica stečena.

Zajmovi i potraživanja od banaka

Depoziti kod banaka klasificirani su kao zajmovi i potraživanja i vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Vlasničke vrijednosnice

Vlasničke vrijednosnice klasificiraju se kao imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju po fer vrijednosti, osim ako nije moguće pouzdano odrediti fer vrijednost (kao što je prethodno opisano) kad se vrednuju po trošku stjecanja.

Zajmovi i potraživanja od osiguranika

Zajmovi i potraživanja od osiguranika iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9 Financijski instrumenti (nastavak)

Ulaganja u fondove

Ulaganja u otvorene investicijske fondove klasificiraju se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju po tekućoj fer vrijednosti.

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja obuhvaćaju ulaganja osiguranika u unit-linked proizvode te se klasificiraju kao financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja

Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja i ostala potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti.

Ugrađeni derivativi unutar ugovora o osiguranju i ugovora o ulaganju

Ponekad, derivativi mogu biti dio hibridnog (kombiniranog) financijskog instrumenta ili osigurateljnog ugovora koji uključuje i derivativ i osnovni ugovor, a koji rezultira time da neki od gotovinskih tokova hibridnog instrumenta variraju analogno derivativu samom za sebe. Takvi derivativi se ponekad nazivaju ugrađeni derivativi.

Ugrađeni derivativi se izdvajaju od osnovnog ugovora i vrednuju po fer vrijednosti, a promjene u fer vrijednosti ugrađenih derivativa uključuju se u dobit ili gubitak, ukoliko udovolje sljedećim uvjetima:

- ekonomske karakteristike i rizici ugrađenih derivativa nisu usko povezani s ekonomskim karakteristikama i rizicima osnovnog ugovora,
- zaseban instrument s karakteristikama jednakim ugrađenom derivativu bi zadovoljio definiciju derivativa,
- hibridni instrument se ne vrednuje po fer vrijednosti, a promjene u njegovoj fer vrijednosti ne priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Ugrađeni derivativi koji zadovoljavaju definiciju osigurateljnog ugovora ne moraju se odvajati od osnovnog ugovora. Nadalje, Grupa je iskoristilo izuzeća koja predviđa MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“:

- ne odvaja i ne vrednuje po fer vrijednosti opciju osiguranika da otkupi ugovor o osiguranju za fiksni iznos (ili iznos koji se zasniva na fiksnom iznosu i kamatnoj stopi), čak i ako se ta cijena razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti osigurateljne obveze osnovnog ugovora,
- ne odvaja i ne vrednuje po fer vrijednosti opciju osiguranika da otkupi ugovor s obilježjima diskrecione participacije.

Netiranje financijskih instrumenata

Financijska imovina i obveze se netiraju, te se u izvještaju o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se stjecanje imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.10 Imovina u najmu

Najmovi u kojima Grupa ne snosi bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po osnovi operativnih najмова iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma. Grupa nema financijskih najмова.

2.11 Zalihe

Zalihe sirovina, proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda te rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda obuhvaća sirovine, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i pripadajući dio općih troškova proizvodnje. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trgovačka roba iskazuje se po prodajnoj cijeni umanjenoj za poreze i marže.

Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu.

2.12 Potraživanja od kupaca i potraživanja po zajmovima

Potraživanja od kupaca i potraživanja po zajmovima početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, umanjena za ispravak vrijednosti. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca provodi se kada postoje objektivni dokazi da Grupa neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, smatraju se pokazateljima umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca. Iznos ispravka vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknativog iznosa potraživanja, a predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih korištenjem efektivne kamatne stope. Iznosi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca kao i naplaćena ranije ispravljena potraživanja iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti – neto u okviru ostalih poslovnih rashoda.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.13 Potraživanja iz poslova osiguranja

/i/ Potraživanja iz poslova osiguranja obuhvaćaju potraživanja od osiguranika po osnovi premije neživotnih osiguranja. Potraživanja po osnovi premije neživotnih osiguranja sastoje se od potraživanja za policiranu, a nefakturiranu premiju i potraživanja za fakturiranu, a nenaplaćenu premiju. Priznavanje premije osiguranja opisano je bilješci 2.22 a) – "Zaračunate bruto premije".

/ii/ Potraživanja za fakturiranu, a nenaplaćenu premiju iskazuju se po nominalnoj vrijednosti, a za sumnjiva i nenaplativa potraživanja utvrđuje se ispravak vrijednosti. Umanjenje vrijednosti priznaje se za sva nenaplaćena potraživanja od čijeg roka dospijeća do datuma bilance je proteklo 180 dana. Umanjenje vrijednosti može se umanjiti za ona potraživanja po osnovi kojih je utvrđena obveza isplate štete dužniku (pričuva štete).

/iii/ Potraživanja po osnovi prava na regres priznaju se za sve regresne predmete iz mirnog postupka koji proizlaze iz potraživanja od drugog osiguravajućeg društva i regrese za koje je sklopljena nagodba o plaćanju s drugom ugovornom stranom. Umanjenje vrijednosti regresnog potraživanja utvrđuje se za sva potraživanja kod kojih je od datuma dospijeća prošlo 180 dana. Utvrđeno umanjenje vrijednosti može se umanjiti za ona regresna potraživanja po kojima je izvjesna naplata. Priznavanje prihoda od regresa odgođeno je zbog neizvjesnosti naplate. Prihodi od regresa odgođeni su u pogledu onih regresa koji nisu podmireni u novcu uz iznimku regresa od drugih osiguravajućih društava koji se odmah priznaju u dobiti i gubitku.

/iv/ Ostala potraživanja odnose se na potraživanja za kamate na kredite i depozite, potraživanja za predujmove, potraživanja za primljene instrumente plaćanja i sl.

2.14 Dugotrajna imovina koja se drži radi prodaje

Dugotrajna imovina klasificira se u bilanci kao 'Dugotrajna imovina koja se drži radi prodaje' ako će se njezina knjigovodstvena vrijednost prvenstveno nadoknaditi prodajom u razdoblju od 12 mjeseci nakon datuma bilance, a ne stalnim korištenjem. Imovina se reklasificira kada se ispune sljedeći uvjeti: (a) imovina je raspoloživa za prodaju u svom trenutnom stanju; (b) Uprava Grupe je odobrila i pokrenula aktivni program za pronalaženje kupca; (c) imovinom se aktivno trguje kako bi se ostvarila prodaja po razumnoj cijeni; (d) prodaja se očekuje u roku od godine dana i (e) ne očekuju se značajne promjene prodajnog plana ili povlačenje plana. Dugotrajna imovina koja se u bilanci tekućeg razdoblja iskazuje kao namijenjena prodaji, ne reklasificira se u bilanci u usporednom razdoblju.

Nekretnine, postrojenja i oprema koja se drži radi prodaje mjere se po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome što je niže. Nekretnine, postrojenja i oprema koja se drži radi prodaje ne amortiziraju se.

2.15 Depoziti

Depoziti kod banaka ugovaraju se s fiksnim rokovima dospijeća. Depoziti s originalnim rokom dospijeća dužim od 3 mjeseca iskazani su po amortiziranom trošku, klasificirani u okviru 'kredita i potraživanja' i iskazani posebno u bilanci kao 'depoziti'.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.16 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće.

2.17 Dionički kapital

Dionički kapital sastoji se od redovnih dionica. Primici koji se iskazuju u glavnici pri izdavanju novih dionica ili opcija, iskazuju se umanjeni za pripadajuće troškove transakcije i porez na dobit.

Plaćena naknada za kupljene vlastite dionice, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavnici koja se može pripisati dioničarima Društva sve do povlačenja dionica ili njihovog ponovnog izdavanja. Kada se takve dionice kasnije ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavnici koja se može pripisati dioničarima Društva.

2.18 Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjениh za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Troškovi posudbi koji se mogu direktno dovesti u vezu sa stjecajem imovine ili imovinom u izgradnji kapitaliziraju se tijekom vremenskog razdoblja koje je potrebno da se sredstvo dovrši i pripremi za namjeravanu uporabu. Ostali troškovi posudbi terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Posudbe se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Grupa ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon datuma bilance.

2.19 Tekući i odgođeni porez na dobit

Porezni trošak za godinu sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza na dobit. Porez se priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili direktno u kapitalu. U tom slučaju, porez se priznaje u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili u kapitalu.

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance za pojedina društva u grupi. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.19 Tekući i odgođeni porez na dobit (nastavak)

Iznos odgođenog poreza obračunava se metodom bilančne obveze, na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni porez se ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i koje u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u razdoblju kada će imovina biti nadoknađena ili obveza podmirena, na temelju poreznih stopa koje su, i poreznih zakona koji su, na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Iznos odgođenog poreza na dobit obračunava se na privremene razlike nastale temeljem ulaganja u podružnice, osim kada je vrijeme ukidanja privremenih razlika kontrolirano od strane Grupe, te postoji vjerojatnost da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti.

Odgođena porezna imovina priznaje se do visine buduće oporezive dobiti za koju je vjerojatno da će biti raspoloživa za iskorištenje privremenih razlika.

2.20 Primanja zaposlenih

(a) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća, Grupa u ime svojih zaposlenika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa nema dodatni mirovinski plan te stoga nema nikakvih drugih obveza u svezi s mirovinama zaposlenika.

Grupa ima obveze prema zaposlenima prilikom prestanka zaposlenja u nekim društvima u Grupi (prilikom odlaska u mirovinu, otkaza ili dobrovoljnog odlaska). Grupa priznaje obvezu za ova dugoročna primanja radnika ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno, na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obveza za dugoročna primanja radnika mjeri se korištenjem pretpostavki o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjenom trošku navedenih primanja te diskontnoj stopi.

(b) Otpremnine

Obveze za otpremnine priznaju se kad Grupa prekine radni odnos zaposlenika prije normalnog datuma umirovljenja ili odlukom zaposlenika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Grupa priznaje obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzelo obvezu da prekine radni odnos sa sadašnjim zaposlenicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustane ili osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa. Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon datuma bilance, diskontiraju se na sadašnju vrijednost.

(c) Kratkoročna primanja zaposlenih

Grupa priznaje rezerviranje za bonuse kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza. Nadalje, Grupa priznaje obvezu za akumulirane naknade za odsutnost s posla na temelju neiskorištenih dana godišnjeg odmora na dan bilance.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.21 Rezerviranja

Rezerviranja za troškove restrukturiranja i sudske sporove priznaju se ako Grupa ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza, koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu.

2.22 Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, trošarine, procijenjene povrate, rabate i diskonte i nakon eliminacije prodaje unutar Grupe.

Grupa priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada će Grupa imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Grupe koje su opisane u nastavku.

/i/ Prihodi od prodaje robe i usluga

(a) Prihodi od veleprodaje robe i materijala

Prihodi od prodaje robe i materijala u veleprodaji priznaju se kada Grupa obavi isporuke kupcu, kada kupac ima slobodu određivanja prodajne cijene i kada ne postoji nijedna nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na prihvaćanje proizvoda od strane kupca. Isporuka je izvršena kad se proizvodi otpreme na određenu lokaciju, rizici gubitka prenesu na kupca i kad je utvrđeno jedno od navedenog: kupac prihvaća proizvode u skladu s ugovorom ili Grupa ima objektivne dokaze o tome da su svi kriteriji prihvaćanja zadovoljeni.

Prihodi od prodaje iskazuju se na temelju cijene iz ugovora o prodaji, umanjeni za procijenjene količinske popuste i povrate. Procjene popusta i povrata utvrđuju se na temelju stečenog iskustva. Prodaja ne sadržava elemente financiranja, jer je rok naplate potraživanja u rasponu od 15 do 60 dana, što je u skladu s tržišnom praksom.

(b) Prihodi od usluga

Prihod od izvršenih usluga određuje se temeljem sklopljenog ugovora s fiksnom cijenom uz ugovorene rokove do najduže 1 godine.

Prihodi od ugovora s fiksnom cijenom za usluge priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene prema pravocrtnoj metodi tijekom razdoblja trajanja ugovora.

(c) Prihodi od maloprodaje robe

Prihodi od maloprodaje robe priznaju u trenutku prodaje robe kupcu. Prihodi od maloprodaje uglavnom se ostvaruju u gotovini ili putem kreditnih kartica. Iskazani prihodi uključuju naknade za kreditne kartice koje se iskazuju u okviru ostalih troškova poslovanja.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22 Priznavanje prihoda (nastavak)

/ii/ Prihodi i troškovi iz osiguranja

(a) Premije

Zaračunate bruto premije

/i/ Zaračunate premije čine osnovne poslovne prihode, a sadrže zaračunate premije neživotnog i životnog osiguranja.

/ii/ Zaračunate bruto premije neživotnih osiguranja uključuju sve iznose premija koje su ugovorene (policirane) u tekućem obračunskom razdoblju, neovisno da li se ti iznosi u cijelosti ili djelomično odnose na kasnije obračunsko razdoblje.

Zaračunate bruto premije neživotnog osiguranja uključuju sve bruto premije policirane u obračunskom razdoblju kojima je početak osigurateljne godine u obračunskom razdoblju, bez obzira odnose li se u potpunosti ili djelomično na sljedeća računovodstvena razdoblja. Premije su objavljene bruto, tj. uključuju provizije posrednicima i isključuju poreze i doprinose na premije. Policirane premije uključuju korekciju premije policirane u prethodnim računovodstvenim razdobljima i procjene premija policiranih na kraju razdoblja. Policirane premije odnosno bruto zaračunate premije kao i prijenosne premije uključuju korekcije za otpis nedospjelih iznosa potraživanja od vlasnika polica zbog prekida osiguranja. Neto gubici od umanjenja potraživanja po premiji osiguranika priznaju se kao odbitna stavka.

Zarađeni dio primljenih premija, priznaje se kao prihod. Premije se zarađuju od datuma nastanka rizika tijekom razdoblja osiguranja, na temelju obrasca preuzetih rizika

/iii/ Zaračunate bruto premije životnih osiguranja uključuju sve iznose premija koji su naplaćeni do kraja obračunskog razdoblja.

U skladu s izuzetkom kojeg dozvoljava MSFI 4, premije životnih osiguranja računovodstveno se evidentiraju po gotovinskom načelu. Premije dopunskih osiguranja evidentiraju se također po gotovinskom načelu.

Nastale štete obuhvaćaju sve likvidirane iznose šteta u obračunskom razdoblju, bez obzira u kojem su obračunskom razdoblju štete nastale, umanjene za udio reosiguranja u štetama, naplaćena regresna potraživanja, prodane i nadoknađene iznose, te uvećani za pričuve šteta na kraju obračunskog razdoblja, a umanjene za pričuve šteta na početku obračunskog razdoblja.

Bruto iznosi likvidiranih šteta, osim čistih likvidiranih šteta, uključuju troškove vezane za likvidaciju šteta (procjene, odvjetničke usluge i slično), otkupe i troškove po regresnim zahtjevima.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22 Priznavanje prihoda (nastavak)

Obveze i povezana imovina s osnove testa adekvatnosti obveza

MSFI 4 propisuje obavezno provođenje testa adekvatnosti obveza iz ugovora o osiguranju. Grupa na svaki datum izvještavanja procjenjuje jesu li njegove iskazane obveze za osiguranje adekvatne, koristeći sadašnje procjene budućih novčanih tokova po svim svojim ugovorima o osiguranju. Ako navedena procjena pokaže da je knjigovodstvena vrijednost obveza iz osiguranja nedovoljna u odnosu na procijenjene buduće novčane tokove, manjak se priznaje na teret dobiti ili gubitka. Procjene budućih novčanih tokova temelje se na realnim aktuarskim pretpostavkama uzimajući u obzir tekuće iskustvo o nastanku šteta

(iv) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada je vrijednost potraživanja umanjena, Grupa umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja na njegovu nadoknadivu vrijednost, što predstavlja procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta. Ravnomjerno ukidanje diskonta u budućim razdobljima, priznaje se kao prihod od kamata. Prihodi od kamata od zajmova čija je naplata upitna, priznaju se koristeći metodu originalne efektivne kamatne stope.

(v) Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na dividendu.

(vi) Prihodi od državnih subvencija

Prihodi od državnih subvencija priznaju se po njihovoj fer vrijednosti kada se sa sigurnošću može utvrditi da će subvencije biti primljene i da je Grupa ispunila sve uvjete koji su zahtijevani od strane države.

2.23 Raspodjela dividendi

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine Društva.

2.24 Porez na dodanu vrijednost

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u bilanci na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.25 Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima su nastale za nabavljena dobra ili usluge u redovnom poslovanju. Ove obveze su klasificirane kao tekuće ako plaćanje dopijeva u roku od jedne godine ili kraće, a ako ne, klasificirane su kao dugotrajne.

Obveze prema dobavljačima se početno priznaju po fer vrijednosti, a u budućim razdobljima se iskazuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

2.26 Tehničke pričuve

Tehničke pričuve iskazane u financijskim izvještajima odnose se na prijenosne premije, matematičku pričuvu osiguranja života, pričuvu za štete, pričuvu za kolebanje šteta i ostale osigurateljno tehničke pričuve, a formiraju se sukladno Pravilniku o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja. Sve tehničke pričuve imaju pozitivno mišljenje imenovanog ovlaštenog aktuara Grupe.

/i/ Prijenosne premije

Grupa obračunava prijenosne premije za one vrste osiguranja kod kojih osigurateljno pokriće traje i nakon kraja izvještajnog razdoblja budući da se osigurateljna godina i izvještajno razdoblje ne poklapaju. Osnovica za obračun bruto prijenosne premije neživotnih osiguranja je obračunata (policirana) premija, dok je osnovica za obračun bruto prijenosne premije dopunskih osiguranja uz osiguranje života naplaćena premija.

Prijenosne premije obračunavaju se po metodi pro rata temporis, osim za vrste osiguranja kredita gdje se uzima u obzir smanjenje osigurateljnog pokrića tijekom trajanja ugovora.

/ii/ Matematička pričuva osiguranja života

Matematička pričuva osiguranja života obračunata je pojedinačno po svakom ugovoru o osiguranju neto prospektivnom metodom sukladno zakonskim propisima i pravilnicima HANFA-e.

/iii/ Pričuve za štete

Pričuve za štete sadrže pričuve za prijavljene štete, pričuve za nastale neprijavljene štete i pričuve za troškove obrade šteta.

Pričuve za prijavljene štete utvrđuju se pojedinačnom procjenom. Kod određivanja pričuva za troškove obrade šteta i za nastale neprijavljene štete primijenjene su aktuarske metode.

Udio reosiguranja u pričuvama utvrđen je u skladu s reosigurateljnim ugovorima.

/iv/ Ostale osigurateljno tehničke pričuve

Ostale osigurateljno tehničke pričuve se oblikuju za rizike koji nisu istekli.

Pričuva za rizike koji nisu istekli oblikuje se za proizvode neživotnih osiguranja tamo gdje očekivana vrijednost šteta i troškova, koji se odnose na neistekla razdoblja polica na snazi na datum izvještavanja, nadilazi pričuvu prijenosnih premija vezanu za te police. Pričuva za rizike koji nisu istekli računa se zasebno za pojedine vrste osiguranja odnosno linije proizvoda.

2.27 Tehničke pričuve životnih osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik ulaganja

Kako Grupa zaključuje police životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj snosi rizik ulaganja oblikovana je i odgovarajuća posebna pričuva po svakom ugovoru o osiguranju.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.28 Reosiguranje

Grupa cedira premije reosiguranju u sklopu redovnog poslovanja sa svrhom ograničavanja svog neto potencijalnog gubitka kroz diverzifikaciju rizika. Ugovori o reosiguranju ne lišavaju Grupu njene izravne obveze prema imateljima polica.

Cedirane premije i nadoknativi iznosi prezentiraju se kroz dobit ili gubitak na bruto principu. Samo ugovori iz kojih proizlazi značajan prijenos rizika osiguranja računovodstveno se evidentiraju kao ugovori o reosiguranju. Iznosi naplativi po takvim ugovorima priznaju se u istoj godini kao i povezana šteta. Ugovori koji ne prenose značajan rizik osiguranja (tj. financijsko reosiguranje), računovodstveno se evidentiraju kao depoziti. Tijekom 2014. godine Grupa nije imala takvih ugovora.

Imovina s osnove reosiguranja uključuje iznose koji se potražuju od društava za reosiguranje za cedirane obveze iz osiguranja. Potraživanja od reosiguravatelja su procijenjena na način konzistentan s pričuvama za neisplaćene štete ili štete plaćene po osnovi reosiguranih polica. Imovina s osnove reosiguranja sadrži stvarne ili procijenjene iznose potraživanja od reosiguratelja u vezi s tehničkim pričuvama. Imovina iz poslova reosiguranja vezana uz tehničke pričuve formira se na temelju uvjeta ugovora o reosiguranju i vrednuje na istoj osnovi kao i povezane reosigurane obveze.

Potraživanja od reosiguranja procjenjuju se za umanjene vrijednosti na svaki datum izvještavanja.

2.29 Klasifikacija ugovora

Ugovori u kojima Grupa preuzima značajni rizik osiguranja od druge strane (vlasnika police) prihvaćajući nadoknaditi štetu vlasniku police ili drugom korisniku osiguranja ako nastupi određeni neizvjesni budući događaj (osigurani događaj) koji negativno utječe na imatelja police ili drugog korisnika osiguranja klasificiraju se kao ugovori o osiguranju. Rizik osiguranja razlikuje se od financijskog rizika.

Financijski rizik je rizik moguće buduće promjene jedne ili više određenih kamatnih stopa, cijena vrijednosnica, cijena dobara, tečaja, indeksa cijena ili stopa, kreditnog rejtinga ili kreditnih indeksa ili drugih varijabli, uz uvjet da u slučaju nefinancijske varijable ta varijabla nije specifična za jednu ugovornu stranu. Ugovori o osiguranju također mogu donekle prenositi financijski rizik.

Ugovori u kojima prijenos rizika osiguranja s vlasnika police na Grupu nije značajan, klasificiraju se kao ugovori o ulaganju.

Ugovori o osiguranju i ugovori o ulaganju mogu sadržavati obilježja diskrecionog sudjelovanja u dobiti. Ugovor s obilježjem diskrecionog sudjelovanja u dobiti su ugovorna prava imatelja police na primanje dodatka u odnosu na minimalna zagarantirana plaćanja, pri čemu će dodatna plaćanja činiti značajan dio ukupnih ugovornih plaćanja i čiji su iznos ili trenutak nastanka uz diskreciju izdavatelja i koja se ugovorno temelje na:

- uspješnosti određene skupine ugovora ili određenog tipa ugovora,
- realiziranim i/ili nerealiziranim prinosima na ulaganja u određene skupine imovine izdavatelja ili
- dobiti ili gubitku Društva koje je izdalo ugovore.

Diskrecioni element tih ugovora računovodstveno se evidentira unutar matematičke pričuve. Rezerviranja za diskrecione bonuse unutar matematičke pričuve čine iznosi proizašli iz sudjelujućih polica, čija alokacija imateljima polica nije specificirana na datum izvještavanja. Nakon odluke o alokaciji, vrše se transferi iz rezerviranja za diskrecijske bonuse na pojedinačne police.

Na datum izvještavanja iznos rezerviranja za diskrecijsku alokaciju dobiti za Grupu iznosio je 48.821 tisuća kuna (2013.: -).

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.30 Upravljanje rizikom osiguranja

Rizik osiguranja odnosi se na rizik koji može nastati ako stvarne isplate šteta i naknada premašuju neto-knjigovodstveni iznos obveza iz osiguranja zbog slučajnosti, pogrešaka i/ili promjena okolnosti. Rizik osiguranja uključuje rizik nastupa štetnog događaja, rizik određivanja visine premije (tarifiranje), rizik oblikovanja pričuva te rizike reosiguranja.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja police prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik pričuva predstavlja rizik da je apsolutna razina tehničkih pričuva krivo procijenjena ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti. Rizik pribave neživotnih osiguranja također uključuje rizik katastrofe, koji proizlazi iz izvanrednih događaja koji nisu u dovoljnoj mjeri pokriveni premijskim rizikom ili rizikom pričuve. Rizik pribave osiguranja života uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovječnost, rizik pobolijevanja i invalidnosti) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polica, prekida, promjena u kapitalizaciji (prestanak plaćanja premije) i otkupa.

Grupa upravlja rizikom osiguranja kroz limite pribave, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda i upravljanje reosiguranjem. Strategija pribave teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i bazira se na velikom portfelju sličnih rizika tijekom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Svi ugovori osiguranja neživota su u pravilu godišnji i ugovaratelji imaju pravo odbiti produljenje ugovora ili promijeniti uvjete ugovora prilikom obnove.

Grupa prenosi dio rizika u reosiguranje kako bi kontroliralo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu. Grupa kupuje kombinaciju proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju kako bi smanjilo neto izloženost za pojedini rizik ovisno o vrsti osiguranja.

Rizik osiguranja prate aktuari kroz svoje poslove, a Sektor za upravljanje rizicima u dogovoru s njima preuzima pokazatelje kako bi taj rizik obuhvatili u sklopu upravljanja rizicima na razini cijele Grupe.

Izvješće o adekvatnosti pričuva, premije osiguranja kao i samopridržaja, daje imenovani ovlašteni aktuar.

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Grupa izložena je stupanj koncentracije rizika osiguranja koji određuje stupanj do koga određeni događaj ili serija događaja mogu utjecati na obveze Grupe. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja ugovora. Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da može proizaći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Grupa izložena je stupanj koncentracije rizika osiguranja koji određuje stupanj do kojega određeni događaj ili serija događaja mogu utjecati na obveze Grupe. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja povezanih ugovora kod kojih može nastati slična obveza. Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da koncentracija također može proizaći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proizaći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Grupa izložena neočekivanim promjenama u trendovima, na primjer, neočekivane promjene u ljudskoj smrtnosti ili u ponašanju vlasnika polica osiguranja; ili kada značajni sudski ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati utjecaj na veliki broj ugovora. Rizici koje pribavlja Grupa su locirani u Republici Hrvatskoj.

Koncentracija osigurateljnog rizika prije i poslije reosiguranja u odnosu na vrstu prihvaćenog osigurateljnog rizika prikazana je u tablici, s obzirom na knjigovodstvenu vrijednost nastalih šteta i odšteta (bruto i neto od reosiguranja) koje nastaju temeljem ugovora o osiguranju:

	31. prosinca 2014.		
	Bruto nastale štete	Udio reosiguranja u nastalim štetama	Neto nastale štete
<i>(u tisućama kuna)</i>			
Osiguranje od nezgode	47.358	2.981	44.377
Zdravstveno osiguranje	18.736	1	18.735
Osiguranje cestovnih vozila	257.864	153	257.711
Osiguranje tračnih vozila	517	-	517
Osiguranje zračnih letjelica	6.887	6.370	517
Osiguranje plovila	37.532	16.067	21.465
Osiguranje robe u prijevozu	8.188	75	8.113
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	98.773	36.101	62.672
Ostala osiguranja imovine	249.332	29.807	219.525
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	270.954	17.742	253.212
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica	244	35	209
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	18.675	5.667	13.008
Ostala osiguranja od odgovornosti	108.840	33.816	75.024
Osiguranje kredita	61.558	16.631	44.927
Osiguranje jamstava	509	-	509
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	10.252	2.796	7.456
Putno osiguranje	2.009	-	2.009
Ukupno neživotno osiguranje	1.198.228	168.242	1.029.986
Životno osiguranje	366.557	34	366.523
Rentno osiguranje	4.984	-	4.984
Dopunska osiguranja uz životno osiguranje	3.164	-	3.164
Životna ili rentna osiguranja kod kojih osiguranik na sebe preuzima investicijski rizik	470	-	470
Ukupno životno osiguranje	375.175	34	375.141
Ukupno	1.573.403	168.276	1.405.127

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Uprava vjeruje da neživotna osiguranja nemaju značajnu izloženost prema bilo kojoj skupini osiguranika po društvenim, profesionalnim, generacijskim ili sličnim kriterijima. Najveća vjerojatnost značajnih gubitaka proizlazi iz katastrofalnih događaja, kao što su poplave, tuča, oluje ili oštećenja uslijed potresa. Tehnike i pretpostavke koje Grupa koristi za izračun ovih rizika uključuju:

- Mjerenje zemljopisnih akumulacija,
- Procjenu najvećeg mogućeg gubitka,
- Reosiguranje viška štete.

Neživotna osiguranja

Osnovni pokazatelj rizika osiguranja je kvota šteta. U sljedećim tablicama su prikazane kvote šteta, kvote troškova i kombinirane kvote te kvote šteta neto od reosiguranja.

Usporedba kvota šteta i troškova za 2014. godinu:

	31. prosinca 2014.
Neživotna osiguranja	
Kvota šteta	57,4%
Kvota troškova	47,5%
Kombinirana kvota	104,8%
Kvota šteta neto	52,8%

Životna osiguranja

Kod životnih osiguranja su izraženi kamatni rizik i biometrijski rizici. Kamatni rizik se obrađuje kroz tržišne rizike, a biometrijski rizici se prate na temelju aktuarskih analiza.

Analiza matematičke pričuve po garantiranoj kamatnoj stopi je kako slijedi

Kamata uračunata u cjeniku je u intervalu	Matematička pričuva * na 31. prosinca 2014. <i>(u tisućama kuna)</i>	Udio %
[1, 3]	430.417	18,90%
[3, 4]	1.228.100	53,92%
[4, 5]	616.175	27,05%
[5, 6]	2.977	0,13%
	2.277.669	100,00%

U gornjoj tablici je prikazana matematička pričuva po garantiranim kamatnim stopama. Prinos od ulaganja za životna osiguranja prikazan je u sljedećoj tablici i dovoljan je za pokriće potrebne kamate za portfelj životnih osiguranja.

Prinos na matematičku pričuvu

	2014. <i>(u tisućama kuna)</i>
Prosječno stanje matematičke pričuve	2.207.225
Prinos od ulaganja na matematičku pričuvu	125.405
Prinos	5,7%

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Osjetljivost sadašnje vrijednosti buduće dobiti na promjene značajnih varijabli

Dobit ili gubitak i obveze iz osiguranja su većinom osjetljivi na promjene u smrtnosti, stopi troška i diskontnoj stopi koja se koristi u testu adekvatnosti obveza.

Grupa procjenjuje utjecaj promjena u ključnim varijablama koje imaju značajan utjecaj na sadašnju vrijednost buduće dobiti ("PVFP") na kraju godine. Za svako razdoblje, projekcija je izračunata dobit (vektor profit), a "PVFP" se izračunava kao sadašnja vrijednost dobiti uz rizik diskontne stope.

Tablica u nastavku prikazuje analizu osjetljivosti za životno osiguranje.

Rizik životnog osiguranja – analiza osjetljivosti	2014.
	<i>(u tisućama kuna)</i>
	Promjena obveze
Kamatna stopa -0,5%	58.093
Smrtnost +10%	4.426
Troškovi +10%	25.455

Grupa koristi izračun sadašnje vrijednosti budućih profita (engl. present value of future profits ili PVFP) za potrebe upravljanja s osjetljivosti rizika osiguranja. Osnovni scenarij odnosi se na obračun obveza s pretpostavkama koje se koriste za izračun najbolje procjene (engl. best estimate). Osnovni scenarij predstavlja izračun uz primjenu pretpostavki opisanih u bilješci 2.36 tijekom testa adekvatnosti obveza. Za svaku policu se izračunava prihod od premije i ulaganja, a troškovi se izračunavaju temeljem troškova uprave i izdataka za štete.

Promjene u varijablama predstavljaju razumno moguće promjene koje bi, da su se dogodile, dovele do značajnih promjena u obvezama iz osiguranja na datum izvještavanja. Razumno moguće promjene ne predstavljaju niti očekivane promjene u varijablama niti najgore scenarije. Analizirana je promjena u svakoj varijabli, pri čemu ostale pretpostavke ostaju nepromijenjene, a promjene u vrijednosti povezane imovine se zanemaruju.

Osjetljivost na promjene smrtnosti izračunata je smanjenjem smrtnosti za mirovinske proizvode za 10% i povećanjem smrtnosti za ostale proizvode za 10%, dok je osjetljivost na promjene troškova izračunata povećanjem troškova održavanja portfelja za 10%.

Najznačajniji učinak na dobit ili gubitak te na visinu tehničkih pričuva, kako pokazuju rezultati PVFP-a, ima promjena kamatnih stopa.

Neživotno osiguranje

U neživotnim osiguranjima, varijable koje imaju najveći utjecaj na obveze osiguranja odnose se na sudske sporove iz osiguranja automobilske odgovornosti. Obveze koje se odnose na sudske štete osjetljive su na pravne, sudske, političke, ekonomske i društvene trendove. Uprava smatra da nije izvedivo kvantificirati osjetljivost neživotnih osiguranja na promjene u ovim varijablama.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.30 Osnovne pretpostavke koje imaju najveći utjecaj na priznatu imovinu, obveze, prihode i rashode iz poslovanja osiguranja

/i/ Neživotno osiguranje

Na datum bilance se formira pričuva za procijenjeni konačni trošak podmirenja svih nastalih šteta koje proizlaze iz događaja nastalih do toga datuma, bilo da su prijavljene ili ne, skupa s odgovarajućim troškovima obrade šteta, umanjeno za već isplaćene iznose. Obveza za prijavljene, a nelikvidirane štete je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uzevši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja i povijesne dokaze o iznosima sličnih šteta. Pojedinačne štete se redovno pregledavaju i rezerva se redovno ažurira kada se pojave nove informacije. Procjena pričuva za nastale, a neprijavljene štete (IBNR) je općenito podložna većem stupnju neizvjesnosti nego pričuva za prijavljene štete. IBNR pričuvu procjenjuju aktuari Društva koristeći statističke i aktuarske metode kao što su metoda ulančanih ljestvica i Bornhuetter – Fergusonova metoda.

Ključne metode koje se koriste za osiguranja od odgovornosti i nezgode su:

- Metoda ulančanih ljestvica, koja koristi povijesne podatke kako bi se procijenili konačni troškovi šteta
- Bornhuetter – Fergusonova metoda, koja kombinira procijenjenu kvotu šteta i metodu projekcija. Ova metoda popravljiva sirovo korištenje kvote šteta uzimajući u obzir informacije dobivene iz najnovijeg obrasca razvoja šteta

Stvarna metoda koja se koristi ovisi o godini nezgode koja se razmatra, vrsti osiguranja i opaženom povijesnom razvoju šteta. U mjeri u kojoj ove metode koriste povijesni razvoj šteta, pretpostavlja se da će se povijesni uzorak razvoja šteta ponoviti i u budućnosti. Postoje razlozi zašto ovo možda ne bude slučaj, koji su u mjeri u kojoj se mogu utvrditi, uzeti u obzir na način da su metode procjene modificirane. Takvi razlozi uključuju:

- ekonomske, političke i društvene trendove (koji uzrokuju različit nivo inflacije u odnosu na očekivani);
- promjene u kombinaciji vrsta ugovora o osiguranju koji se pribavljaju;
- nasumične varijacije, uključujući utjecaj velikih gubitaka.

Za ostale vrste osiguranja IBNR se utvrđuje prema paušalnim metodama.

IBNR pričuva su inicijalno procijenjene u bruto iznosu i radi se poseban izračun kako bi se procijenio udjel reosiguranja.

Pretpostavke koje imaju najveći utjecaj na mjerenje iznosa pričuva za neživotna osiguranja su sljedeće:

a) Preostali faktor razvoja šteta

Za štete „dugog repa“, nivo pričuva u velikoj mjeri ovisi o procjeni razvoja šteta od posljednje godine razvoja za koju postoje povijesni podaci do konačnog razvoja. Preostali faktori razvoja šteta se procjenjuju razborito koristeći matematičke metode krivulja, koje projiciraju opažene faktore ili se baziraju na aktuarskoj procjeni.

b) Diskontiranje

Osim rentnih šteta, pričuva neživota se ne diskontiraju. Pričuva za štete osiguranja od odgovornosti koje se plaćaju u vidu rente utvrđene su kao sadašnja vrijednost budućih obveza na osnovi diskontne stope od 2 % godišnje te Tablica smrtnosti Republike Hrvatske iz 2000-2002.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

/ii/ Životno osiguranje

Matematička pričuva se računa neto prospektivnom metodom koristeći razumne aktuarske pretpostavke, a u skladu sa smjernicama izdanim od strane HANFA-e. Garantirana tehnička kamatna stopa po policama osiguranja iznosi od 2,25 % do 6 % ovisno o prvotnom (povijesnom) cjeniku.

Ugovaratelji osiguranja za slučaj smrti i doživljenja imaju pravo na udio u dobiti Društva ostvarenoj upravljanjem fondovima životnog osiguranja. Udjeli u dobiti izračunavaju se jedanput godišnje najranije po proteku prve odnosno druge godine trajanja osiguranja ovisno o cjeniku. Visinu udjela u dobiti određuje Uprava.

Za izračun matematičke pričuve Društvo koristi hrvatske tablice smrtnosti 2000-2002. Za potrebe izračuna matematičke pričuve za ugovore o osiguranju zaključene prije 2010. godine koristi se kamatna stopa 3,25% odnosno 3% (maksimalna stopa propisana od HANFE je 3,3%) za ugovore o osiguranju zaključene u 2010. godini 3% odnosno 2,5%, te 2,25% za ugovore o osiguranju zaključene nakon 2010. godine.

Osjetljivost dobiti ili gubitka i kapitala na promjene značajnih varijabli

Dobit ili gubitak i osigurateljne obveze su uglavnom osjetljivi na promjene u stopi ulaganja i stopi troškova koji su procijenjeni za potrebe izračuna adekvatnosti obveza.

Odredbe i uvjeti ugovora o osiguranju koji imaju značajni utjecaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova

Grupa nudi različite vrste neživotnih osiguranja, uglavnom osiguranje vozila, imovine, odgovornosti, pomorsko osiguranje, transportno osiguranje i osiguranje nezgode. Glavni izvor neizvjesnosti koji utječe na iznos i vrijeme budućih novčanih tokova proizlazi iz neizvjesnosti nastanka budućih šteta kao i neizvjesnosti vezanih uz njihove iznose. Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen osiguranom svotom koja je utvrđena u polici osiguranja.

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizlaze iz regulative koja daje pravo osiguranicima da prijave štetu prije stupanja na snagu zastare, koja nastupa 3 godine od saznanja osiguranika za štetu, ali ne kasnije od 5 godina od početka godine, nakon godine nastanka štete. Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizlazi iz osiguranja nezgode, zbog teškoća u procjeni razdoblja između nastanka štete i potvrde njenih trajnih efekata.

U portfelju neživotnih osiguranja ne postoje proizvodi kojima se garantira neograničeno pokriće te maksimalni iznos za koji osiguravatelj može biti obvezan po pojedinoj polici uslijed nastanka jednog štetnog događaja uvijek ograničen ugovorenim iznosom osiguranja. Izuzetak od ovog pravila je osiguranje automobilske odgovornosti za štete u zemljama članicama sustava zelene karte koje imaju nelimitirano pokriće. Obzirom na zakonske odredbe koje kod osiguranja automobilske odgovornosti propisuje primjenu svota osiguranja države u kojoj je šteta nastala ovaj rizik nije moguće u potpunosti izbjeći, ali ga je moguće transferirati putem odgovarajućih reosigurateljnih ugovora. Značajke pojedinih vrsta osiguranja, ako se značajno razlikuju od gore navedenih značajki, opisane su u nastavku.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Osiguranje motornih vozila

Portfelj osiguranja motornih vozila Grupe sadrži obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje. Obvezno osiguranje pokriva štete tjelesnih ozljeda i imovine u Republici Hrvatskoj kao i štete uzrokovane u inozemstvu od osiguranih vozača koji su u sustavu „Zelene karte“.

Imovinske štete od automobilske odgovornosti i kasko štete su općenito prijavljene i podmirene u kratkom razdoblju od nastanka nezgode. Izvještavanje i plaćanje koje se odnosi na štete tjelesne ozljede zahtijevaju duži vremenski period za okončanje i mnogo ih je teže procijeniti. Takve štete se mogu isplatiti odjednom i u cijelosti ili u anuitetima.

Iznos šteta koji se odnosi na tjelesne ozljede i povezane izgubljene zarade je pod utjecajem odluka i smjernica Vrhovnog suda koje utječu na sudsku praksu.

Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti je regulirano Zakonom o obveznim osiguranjima u prometu. Cjenik i najmanji osigurani iznosi su regulirani Zakonom. Osiguranici imaju pravo na bonus u slučaju nenastanka štete po osnovi njihove police kada su ispunjeni uvjeti. Kasko osiguranje predstavlja standardno osiguranje od štete; plaćene štete su ograničene osiguranim iznosom.

Osiguranje imovine

Dijeli se okvirno na industrijske, komercijalne i privatne rizike. Za industrijske rizike Grupa koristi tehnike upravljanja rizicima kako bi identificiralo rizike i analiziralo gubitke te surađuje s reosigurateljima. Privatni imovinski rizici sadrže standardna osiguranja građevina i stvari.

Štete se obično prijavljuju brzo i mogu se likvidirati bez odgađanja.

Osiguranje od odgovornosti

Pokriva sve vrste odgovornosti i uključuje javnu odgovornost, odgovornost prema djelatnicima, profesionalnu odgovornost koja je zakonski obvezna i osobnu odgovornost. Štete kod svih vrsta osiguranja od odgovornosti plaćaju se na principu „nastanka štete“.

Osiguranje od nezgode

Osiguranje od nezgode se najčešće prodaje kao kolektivno osiguranje te kao priključni proizvod automobilske odgovornosti odnosno automobilske kaska.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM

3.1 Čimbenici financijskog rizika

Poslovne aktivnosti Grupe izložene su različitim vrstama financijskih rizika koje uključuju: tržišni rizik (valutni rizik, rizik fer vrijednosti kamatne stope, kamatni rizik novčanog toka i cjenovni rizik), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Uprava prepoznaje značaj postojanja efikasnog i efektivnog sustava upravljanja rizicima. Regulatorna tijela kontroliraju solventnost društava koja se bave osiguranjem kako bi se osiguralo pokriće obveza proizašlih iz mogućih ekonomskih promjena ili prirodnih katastrofa.

Grupa aktivno upravlja imovinom koristeći pristup koji stavlja u ravnotežu kvalitetu, diversifikaciju, usklađivanje imovine i obveza, likvidnost i prinos od ulaganja. Uprava pregledava i odobrava portfelje, utvrđuje limite i nadzire proces upravljanja aktivom i pasivom te se u djelatnosti osiguranja dužna pažnja poklanja i usklađenosti s pravilima koja su postavljena Zakonom o osiguranju.

U transakcijama financijskim instrumentima Grupa na sebe preuzima financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Svaki od ovih rizika je opisan dalje u tekstu, zajedno sa sažetkom načina na koji Grupa upravlja tim rizikom.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik odnosi se na rizik koji rezultira direktno ili indirektno od fluktuacija i/ili volatilnosti tržišnih cijena imovine, a uključuje valutni rizik, kamatni rizik te cjenovni rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne papire. Tržišni rizik je rizik fluktuacije fer vrijednosti budućih novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjene tržišnih cijena. Grupa je izložena tržišnom riziku po osnovu ulaganja, odnosno izloženosti financijskim instrumentima: dionice i udjeli u trgovačkim društvima, udjeli u investicijskim fondovima te ulaganja u dužničke vrijednosne papire izložene kamatnom riziku. Grupa je također izložena valutnom riziku po osnovi otvorene valutne pozicije. Naime, Grupa je izložena tržišnom riziku i po slijedećim osnovama:

(i) Valutni rizik – rizik fluktuacije fer vrijednosti ili novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena u tečajevima stranih valuta.

Grupa je izložena valutnom riziku kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik promjene tečaja stranih valuta zbog kojeg dolazi do promjene vrijednosti financijskih instrumenata. Grupa je izložena valutnom riziku s osnova ulaganja u dužničke vrijednosne papire, depozite, zajmove kao i s osnova premije, šteta i tehničkih pričuva po policama osiguranja s valutnom klauzulom. Grupa upravlja valutnim rizikom na način da procjenjuje i planira, te time smanjuje razliku između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2014. godine, ako bi tečaj EUR-o porastao/smanjio se za 1,00%, u odnosu na kunu (2013.: 1,00%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit prije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za 45.027 tisuća kuna (2013.: 29.928 tisuća kuna) veća/manja, uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika na preračunu iz EUR-a kod financijske imovine, deviznog računa i kredita.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2014. godine, ako bi tečaj RSD porastao/smanjio se za 5%, u odnosu na kunu (2013. 5%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit prije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za 4.695 tisuća kuna (2013.: 3.728 tisuća kuna) veća/manja, uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika na preračunu iz RSD kod primljenih kredita i potraživanja od kupaca.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(ii) Cjenovni rizik

Ostali cjenovni rizici- rizik vlasničkih vrijednosnih papira je uzrokovan fluktuacijom fer vrijednosti ili novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena tržišnih cijena (koje ne proizlaze iz kamatnog ili valutnog rizika) bilo da je riječ o promjenama koje su prouzročili čimbenici svojstveni pojedinom financijskom instrumentu ili njegovom izdavatelju ili drugi čimbenici koji utječu na sve slične financijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Portfelj utrživih vlasničkih vrijednosnih papira, koji se u bilanci vodi po fer vrijednosti, čini Grupu podložnu ovom riziku. Portfelj Grupe sadrži vrijednosnice različitih izdavatelja, a rizik koncentracije bilo koje pojedinačne kompanije ili društva se prati i ograničen je usvojenim limitima i zakonskim zahtjevima u djelatnosti osiguranja.

Za procjenu tržišnog rizika, uspostavljen je sustav kvantitativnih mjera temeljenih na statističkim metodama koje odražavaju očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima kao i neočekivane gubitke koji su procjena maksimalno prihvatljivog gubitka kojemu je Grupa izložena, a za pojedine vrste ulaganja Grupa je razvila, implementiralo te redovito prati kretanje iskazano kroz vrijednosti VaR-a.

Grupa procjenjuje, odnosno mjeri, te kontrolira izloženost tržišnom riziku kroz praćenje izloženosti ulaganja, uspostavom limita i ovlasti za ulaganja, te kroz niz statističkih i ostalih kvantitativnih mjera rizika.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2014. godine, ako bi vrijednost portfelja porasla/smanjila se za 5,00%, uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit poslije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za 93.875 tisuća kuna (2013.: 5% ili 15.414 tisuća kuna) veća/manja, uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od glavnih instrumenata klasificiranih po fer vrijednosti u izvještaju o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti.

(iii) Kamatni rizik novčanog toka i rizik fer vrijednosti kamatne stope

Rizik fluktuacije fer vrijednosti novčanih tokova po financijskim instrumentima, rezultat je promjena tržišnih kamatnih stopa. Grupa ima značajnu imovinu koja ostvaruje prihod od kamata te su prihodi i novčani tok iz poslovnih aktivnosti u značajnoj mjeri ovisni o promjenama tržišnih kamatnih stopa. Imovina koja ima ugovorene promjenjive kamate izlaže Grupu riziku kamatne stope novčanog toka. Imovina s fiksnim stopama izlaže Grupu riziku fer vrijednosti kamatne stope. Grupa ne koristi derivativne instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnog rizika novčanog toka i rizika fer vrijednosti kamatne stope.

Pretežni dio imovine koja donosi prihode od kamata ima fiksnu kamatnu stopu, dok je dio primljenih kredita po varijabilnim kamatnim stopama. Rizik fer vrijednosti kamatne stope na strani imovine djelomično se prebija s matematičkim pričuvama (sa zajamčenom fiksnom kamatnom stopom).

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2014. godine da se efektivna kamatna stopa na depozite i primljene kredite povećala/smanjila za 1,00% na godišnjoj razini, dobit poslije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za oko 2.209 tisuća kuna veća/manje (2013.: 0,80% ili 2.453 tisuća kuna).

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna ugovorna strana financijskog instrumenta drugoj strani prouzročiti gubitke zbog nemogućnosti ispunjavanja obveza.

Grupa se izlaže kreditnom riziku kroz sljedeću financijsku imovinu:

- dužničke vrijednosnice (obveznice i komercijalni zapisi)
- depoziti i dani zajmovi
- potraživanja od kupaca, potraživanja od reosiguranja po isplaćenim štetama, ostala potraživanja
- udio reosiguranja u pričuvama šteta
- novac u banci

Ovaj rizik se definira kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da vrati dug.

Grupa upravlja ovim rizikom tako što unaprijed provodi strogu analizu praćenja kreditnih rizika i izloženosti, redovitim pregledima od strane Uprave te redovitim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. Uprava je donijela politiku upravljanja kreditnim rizikom i kontinuirano prati izloženost kreditnom riziku, rađe se ocjene kreditne sposobnosti i prikupljaju instrumenti osiguranja prije plaćanja po odobrenim zajmovima ili njihovoj prolongaciji.

Dodatne objave o kreditnom riziku prikazane su u bilješci 19a.

(c) Rizik likvidnosti

Projekcije novčanih tokova izrađuju se u podružnicama Grupe te ih prikuplja Odjel financija Grupe. koji prati projekcije likvidnosti kako bi se osigurala dostatna novčana sredstva za ispunjavanje poslovnih ciljeva na način da Grupa ne krši kreditne limite ili financijske uvjete ugovora u svezi s bilo kojim zajmovima. Grupa ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti. Višak novčanih sredstava iznad iznosa koji je potreban za upravljanje radnim kapitalom riznica Grupe ulaže u oročene depozite, depozite tržišta novca i utržive vrijednosnice, pri tome birajući instrumente s prikladnim rokovima dospjeća ili dostatnom likvidnošću kako bi se osigurala dovoljna likvidnost u skladu s gore navedenim projekcijama.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje analizu financijskih obveza Grupe na datum bilance prema ugovorenim dospijećima. Iznosi iskazani u tablici predstavljaju ugovorne nediskontirane novčane tokove. Obveze prema dobavljačima i ostale obveze ne uključuju poreze, obveze prema zaposlenima i predujmove.

	<u>Do 1 godine</u>	<u>1-2 godine</u>	<u>2-5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>
31. prosinca 2014.				
Obveze				
Posudbe	273.633	15.016	68.730	58.868
Obveze za kamate	288			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	757.585			
31. prosinca 2013.				
Obveze				
Posudbe	351.591	17.528	35.778	26.340
Obveze za kamate	630	-	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	309.176	-	-	-

(d) Upravljanje kapitalom

Grupa nadzire kapital u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske koji zahtijevaju minimalni uplaćeni kapital od 200 tisuća kuna za dionička društva. Vlasnici ne zahtijevaju nikakve posebne mjere u pogledu upravljanja kapitalom. Grupa nema obvezu pridržavanja kapitalnih zahtjeva nametnutih izvana. Nadalje, nema kapitalnih ciljeva koji se interno prate.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2 Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se mogla primiti za prodanu imovinu ili platiti za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerenja vrijednosti. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog toka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokova, značajno utječu na procjene. Iz tog razloga, procijenjene fer vrijednosti ne mogu se ostvariti prodajom financijskog instrumenta u ovome trenutku. Fer vrijednost ulaganja po amortiziranom trošku prikazana je u nastavku:

Metode procjene ili pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Grupa uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine i ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Tablica u nastavku analizira financijske instrumente po fer vrijednosti primjenom metode procjene vrijednosti. Različite razine definirane su na sljedeći način:

Kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze (Razina 1).

Inputi koji ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o vidljivim inputima za imovinu ili obvezu, bilo izravno (tj. kao cijene) ili neizravno (tj. izvedeni iz cijena) (Razina 2).

Inputi za imovinu ili obvezu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (nevidljivi inputi) (Razina 3).

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2 Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje financijsku imovinu i obveze Grupe koje se mjere po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2014. i 2013. godine.

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Ukupno stanje
31. prosinac 2014.				
Imovina				
- Vlasničke vrijednosnice	404.809	-	8.120	412.929
- Dužničke vrijednosnice	929.024	-	-	929.024
- Investicijski fondovi	5.314	-	23.902	29.216
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.339.147		32.022	1.371.169
- Vlasničke vrijednosnice	88.597	-	-	88.597
- Dužničke vrijednosnice	137.915	-	-	137.915
- Investicijski fondovi	279.815	-	-	279.815
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	506.327			506.327
Ukupno imovina	1.845.474		32.022	1.877.496
31. prosinac 2013.				
Imovina				
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka				
- Utržive vrijednosnice	132.733	175.559	-	308.292
Ukupno imovina	132.733	175.559		308.292

Grupa je usvojila MSFI 13 prema kojemu je obvezno objaviti hijerarhiju fer vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kao i opis metoda vrednovanja i korištenih inputa.

Zajmovi i potraživanja (uključivo depozite kod banaka) su iskazani po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti. Iako su dobiveni uz fiksnu kamatnu stopu, zbog njihove karakterističnosti, Uprava vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao što je ugovoreno i ne uzimajući u obzir nikakve buduće gubitke.

Financijske obveze su iskazane po amortiziranom trošku. Iako nose fiksnu kamatnu stopu, Uprava smatra da se, s obzirom na otplatu većine obveza u roku od nekoliko dana nakon datuma bilance, knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Procjene se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na iskustvu i drugim čimbenicima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da su prihvatljiva pod postojećim okolnostima. Grupa izrađuje procjene i stvara pretpostavke vezane za budućnost. Proizašle računovodstvene procjene su, po definiciji, u rijetkim slučajevima izjednačene sa stvarnim rezultatima. U nastavku se navode procjene i pretpostavke koje bi mogle uzrokovati značajan rizik usklađivanja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini.

/i/ Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u bilješci 2.9 umanjenje vrijednosti financijske imovine. Rezerviranje za umanjenja vrijednosti određenog potraživanja temelji se na najboljoj procjeni uprave o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova.

Pri procjeni tih novčanih tokova, uprava procjenjuje financijski položaj dužnika i procijenjenu fer vrijednost instrumenata osiguranja. Svaka imovina koja je pretrpjela umanjenje vrijednosti procjenjuje se zasebno i funkcija kreditnog rizika neovisno odobrava strategiju oporavka kao i procjenu ostvarivih novčanih tokova.

/ii/ Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine

Grupa primjenjuje za određene dužničke i vlasničke vrijednosnice prosječne ponderirane cijene na zadnji dan trgovanja. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument. Grupa je koristila analizu diskontiranih novčanih tokova za različite financijske instrumente kojima se ne trguje na aktivnim tržištima.

Knjigovodstvena vrijednost financijskih instrumenata bila bi oko 3.922 tisuće kuna niža ili 4.063 tisuće kuna viša kada bi se diskontna stopa korištena u analizi novčanog toka razlikovala 1 postotni bod od procjena Uprave.

/iii/ Neizvjesnost procjena vezana uz formiranje pričuva u segmentu osiguranja

Najznačajnije procjene vezane za financijske izvještaje Grupe u segmentu osiguranja odnose se na formiranje pričuva. Grupa primjenjuje propise HANFA-e prilikom formiranja pričuva. Grupa zapošljava ovlaštene aktuare. Uprava smatra da je postojeći nivo tehničkih pričuva dostatan.

Grupa formira pričuve za neistekle rizike koji proizlaze iz poslova osiguranja neživota gdje se očekuje da će štete i administrativni troškovi koji će vjerojatno nastati nakon kraja financijske godine za ugovore zaključene prije tog datuma, premašiti prijenosnu premiju iz tih ugovora.

Očekivani novčani tokovi vezani za štete i troškove se procjenjuju na temelju iskustva tijekom proteklog razdoblja ugovora o osiguranju i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti. Test adekvatnosti obveza proveden je na svim vrstama osiguranja. Uprava vjeruje da je postojeći iznos pričuva dostatan.

Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u bilješci 2.30, dok su pričuve za ugovore o osiguranju analizirane u bilješci 32. Analiza osjetljivosti tehničkih pričuva prikazan je u bilješci 2.30.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (nastavak)

/iv/ Klasifikacija proizvoda

Računovodstvena politika Grupe o klasifikaciji ugovora kao ugovora o osiguranju ili ugovora o ulaganju prikazana je bilješci 2.29 o klasifikaciji. Na datum izvještavanja Grupa nije imalo proizvode osiguranja koji bi trebali biti klasificirani kao ugovori o ulaganju.

/v/ Vrednovanje nekretnina i ulaganja u nekretnine

Nekretnine i ulaganja u nekretnine preuzeti u zamjenu za nenaplativa potraživanja u segmentu osiguranja inicijalno se vrednuju po fer vrijednosti na temelju procjene sudskog vještaka. Uprava smatra da je neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina te ulaganja u nekretnine na 31. prosinca 2014. godine nadoknadiva.

/vi/ Sudske tužbe i postupci

Rezerviranja za sudske tužbe i postupke iskazuju se na temelju procjene Uprave vezane za potencijalne gubitke nakon savjetovanja s odvjetnikom. Na temelju postojećih saznanja u razumnoj mjeri je moguće da će se ishodi sudskih postupaka razlikovati od procijenjenih potencijalnih gubitaka.

/vii/ Korisni vijek trajanja nekretnina i opreme

Uprava pojedinih društava utvrđuje i pregledava korisni vijek uporabe i pripadajući trošak amortizacije za nekretnine, postrojenja i opremu. Ova procjena se temelji na procijenjenom preostalom korisnom vijeku uporabe imovine i mogla bi se značajno promijeniti kao rezultat tehničkih inovacija i aktivnosti konkurencije. Uprava će povećati trošak amortizacije procijenivši da je korisni vijek uporabe imovine niži nego prije procjene ili će otpisati zastarjelu i odbačenu imovinu.

U skladu s tehničkim odjelom Grupe, korisni vijek trajanja zgrada procijenjen je na 12-50 godina. Korisni vijek trajanja opreme i ostale imovine također je preispitan kako je prikazano u bilješci 2.5.

Korisni vijek trajanja će se povremeno preispitati kako bi se utvrdilo postoje li okolnosti za izmjenu procjene u odnosu na prethodno utvrđenu. Promjene u procjeni, ako ih bude, prikazat će se u budućim razdobljima kroz promijenjeni trošak amortizacije tijekom preostalog, promijenjenog korisnog vijeka trajanja.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (nastavak)

/viii/ Umanjenje vrijednosti goodwilla

Grupa godišnje provjerava goodwill zbog umanjenja vrijednosti u skladu s računovodstvenom politikom navedenom u bilješki 2.8. Nadoknadivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (bilješka 17). Grupa u 2014. i 2013. godini nije priznala umanjenje vrijednosti goodwilla

U slučaju da je procijenjeni trošak kapitala korišten prilikom utvrđivanja diskontne stope prije poreza za segment Maloprodaje bio 1% viši od procjena Uprave (na primjer, 12,90% umjesto 11,90%) Grupa bi priznala umanjenje vrijednosti goodwilla u iznosu od 10.975 tisuća kuna.

/ix/ Odbojena porezna imovina.

Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu po osnovi prenesenih poreznih gubitaka u iznosu od 26.290 tisuća kuna (2013.: 26.350 tisuća kuna), budući da u ovom trenutku nije vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti raspoloživa za iskorištenje poreznih gubitaka od strane pojedinih društava u navedenim iznosima prije njihovog isteka.

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA

Uprava je odredila poslovne segmente temeljem izvještaja koje pregledava Uprava Adris Grupe, a koji se koriste za donošenje strateških odluka.

Uprava je odredila svoje izvještajne segmente kao poslovne djelatnosti na temelju razlika u proizvodima i uslugama te je odredila da su izvještajni segmenti: Proizvodnja i prodaja duhanskih proizvoda koji obuhvaća proizvodnju duhanskih proizvoda i veleprodaju, Maloprodaju koja obuhvaća prodaju duhanskih i ostalih roba u maloprodaji te Turizam koji obuhvaća turističke usluge kao što su smještaj u turističkim objektima, prodaja hrane i pića. Turistička djelatnost obuhvaća i proizvodnju i prodaju uzgojene morske ribe. Ostali segmenti uključuju izgradnju i prodaju nekretnina i ostale aktivnosti vezane za upravljanje nekretninama.

Grupa je tijekom 2014. godine stekla podružnicu Croatia osiguranje d.d., Zagreb te je odredila da je djelatnost osiguranja zaseban segment.

Uprava Adris grupe procjenjuje rezultate poslovanja operativnih segmenata temeljem dobiti prije poreza.

Informacije o segmentima za izvještajne segmente za razdoblje koje završava 31. prosinca 2014. godine su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Osiguranje	Proizvodnja i prodaja duhanskih proizvoda	Turizam	Maloproda ja	Ostali segmenti	Ukupno
Poslovni prihod segmenta	1.750.811	1.195.265	1.008.186	727.760	48.653	4.730.675
Prihodi od prodaje između segmenata	(8.295)	(175.502)	(1.858)	(19.801)	(41.574)	(247.030)
Prihod od vanjskih kupaca	1.742.516	1.019.763	1.006.328	707.959	7.079	4.483.645
Dobit/(gubitak) prije poreza	(161.897)	216.540	164.755	9.476	173.359	402.233
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	46.030	102.136	152.543	9.476	6.548	316.733
Financijski prihodi	128.813	45.710	5.038	464	185.256	365.281
Financijski rashodi	(1.709)	(9.389)	(3.186)	(1.206)	-	(15.490)
Udjel u dobiti ili gubitku pridruženih društava	3	13.260	-	-	6.234	19.497
Imovina	9.142.189	2.061.249	3.005.786	212.687	2.550.634	16.972.545
Ukupna imovina uključuje:						
- ulaganja u pridružena društva	70.709	77.714	-	-	96.234	244.657
Obveze	7.243.124	677.623	361.869	107.879	114.011	8.504.506

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Informacije o segmentima za izvještajne segmente za razdoblje koje završava 31. prosinca 2013. godine su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Proizvodnja i prodaja duhanskih proizvoda	Turizam	Maloprodaja	Ostali segmenti	Ukupno
Poslovni prihod segmenta	1.317.425	877.952	857.082	54.437	3.106.896
Prihodi od prodaje između segmenata	(288.015)	(4.176)	(18.256)	(48.691)	(359.138)
Prihod od vanjskih kupaca	1.029.410	873.776	838.826	5.746	2.747.758
Dobit/(gubitak) prije poreza	191.447	61.625	(9.691)	241.415	484.796
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	(205.595)	(143.511)	(10.099)	(1.868)	(361.073)
Financijski prihodi	62.735	1.460	7	214.839	279.041
Financijski rashodi	(20.106)	(3.568)	(287)	-	(23.961)
Udjel u dobiti ili gubitku pridruženih društava	18.348	-	-	4.835	23.183
Imovina	2.861.627	2.624.857	204.900	1.507.110	7.198.494
Ukupna imovina uključuje:					
- ulaganja u pridružena društva	82.804	-	-	91.850	174.654
Obveze	1.054.593	321.789	145.470	57.048	1.578.900

Usklađivanje između dobiti prije poreza i dobiti nakon poreza je kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Korigirana dobit prije poreza za izvještajne segmente	228.874	243.380
Dobit prije poreza ostalih segmenata	173.359	241.416
Ukupno segmenti	<u>402.233</u>	<u>484.796</u>
Porez na dobit	(50.926)	(99.145)
Dobit nakon poreza	<u>351.307</u>	<u>385.651</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Vrijednosti imovine o kojima se izvještava Uprava Adris grupe su identične onima po kojima se izvještava u financijskim izvještajima. Navedena imovina se alocira na temelju poslovanja segmenta i fizičke lokacije imovine

Ulaganje u dionice klasificirane kao namijenjene trgovanju koje Grupa posjeduje te depoziti u bankama nisu alocirane na segmente, jer njima upravlja riznica Grupe.

Usklađivanje između imovine segmenata i ukupne imovine je kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Imovina izvještajnih segmenata	14.421.911	5.691.384
Imovina ostalih segmenata	2.550.634	1.507.110
	<u>16.972.545</u>	<u>7.198.494</u>
Nealocirano:		
Odgođeni porezi	286.706	118.072
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	506.327	308.292
Depoziti	-	1.887.039
Ukupno imovina u bilanci	<u>17.765.578</u>	<u>9.511.897</u>

Obveze o kojima se izvještava Uprava Adris grupe su identične onima o kojima se izvještava u financijskim izvještajima. Ove obveze su alocirane na segmente temeljem poslovanja segmenta.

Usklađivanje između obveza segmenata i ukupnih obveza je kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze izvještajnih segmenata	8.390.495	1.521.852
Obveze ostalih segmenata	114.011	57.048
	<u>8.504.506</u>	<u>1.578.900</u>
Nealocirano:		
Odgođeni porezi	129.787	17.015
Tekući porezi	31.076	18.087
Ukupno obveze u bilanci	<u>8.665.369</u>	<u>1.614.002</u>

Grupa je utemeljena u Hrvatskoj. Pregled ostvarenih prihoda s vanjskim kupcima u Hrvatskoj i u ostalim zemljama naveden je u nastavku:

Prodaja

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Hrvatska	3.353.995	1.423.709
Inozemstvo	1.129.650	1.324.049
	<u>4.483.645</u>	<u>2.747.758</u>

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Ukupno imovina

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Hrvatska	16.985.188	8.820.068
Zemlje Srednje, istočne Europe i ostalo	780.390	691.829
	<u>17.765.578</u>	<u>9.511.897</u>

Imovina je alocirana prema zemlji u kojoj se imovina nalazi.

Analiza prodaje po vrstama

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihodi od prodaje proizvoda i robe	1.842.619	2.016.081
Prihodi od osiguranja	1.871.711	-
Prihodi od prodaje usluga	769.315	731.677
	<u>4.483.645</u>	<u>2.747.758</u>

BILJEŠKA 6 – OSTALI PRIHODI

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihod od otpisa obveza	105.780	16.848
Prihodi od subvencija	10.968	6.212
Prihodi od naknade šteta	24.279	14.496
Prihodi od naknada i provizija iz osiguranja	12.726	-
Prihodi od garancijskog fonda	12.555	-
Prihodi od regresa	8.834	-
Prihodi od naplaćenih zateznih kamata	4.847	-
Ostali prihodi	82.983	39.043
	<u>262.972</u>	<u>76.599</u>

BILJEŠKA 7 – TROŠKOVI MATERIJALA I USLUGA

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Sirovine i materijal		
Sirovine i materijal	658.015	674.393
Energija	77.069	68.569
Nabavna vrijednost prodane robe	493.268	498.302
	<u>1.228.352</u>	<u>1.241.264</u>
Vanjske usluge		
Prijevoz, telefon, poštarina	48.294	33.530
Popravci i održavanje	91.165	72.528
Zakupnine/i/	79.392	29.516
Troškovi marketinga, oglašavanja i distribucije	210.007	236.612
Intelektualne usluge	78.717	28.345
Troškovi pribave	134.593	-
Osiguranje imovine	17.534	-
Ostalo	107.490	76.106
	<u>767.192</u>	<u>476.637</u>
	<u>1.995.544</u>	<u>1.717.901</u>

/i/ Grupa unajmljuje poslovne i skladišni prostor na osnovu raskidivih ugovora o operativnom najmu. Ugovori o najmu sklopljeni su na rok od jedne do 15 godina sa mogućnošću produljenja.

BILJEŠKA 8 – NASTALE ŠTETE U OSIGURANJU NETO OD REOSIGURANJA

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Nastale štete	1.250.638	-
Udio reosiguranja u nastalim štetama	(82.130)	-
	<u>1.168.508</u>	-

BILJEŠKA 9 – TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Plaće i ostali troškovi zaposlenih	600.247	310.426
Porezi i doprinosi iz i na plaću	344.153	187.872
Rezerviranje za otpremnine – neto	195.569	3.849
	<u>1.139.969</u>	<u>502.147</u>

Na dan 31. prosinca 2014. godine broj zaposlenih u Grupi bio je 8.257 (2013.: 3.949).

BILJEŠKA 10 – OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Doprinosi i porezi koji ne zavise od poslovnog rezultata	52.414	36.345
Licence	1.613	1.627
Putovanja i reprezentacija	34.373	27.065
Osiguranje	17.367	16.569
Bankovni troškovi	22.616	16.632
Neto rezerviranje za potraživanja (bilješka 23)	59.535	58.816
Neotpisana vrijednost rashodovanih i prodanih zgrada, opreme i projekata	4.402	7.253
Rezerviranja za sudske sporove (bilješka 31)	(46.075)	19.074
Donacije	20.417	10.876
Kazne i penali	3.201	406
Administrativne pristojbe i naknade u osiguranju	45.418	-
Izdvajanje za sredstva garantnog fonda	5.854	-
Ostalo	71.173	47.299
	<u>292.308</u>	<u>241.962</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 11 – OSTALI DOBICI - NETO

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijska imovina u računu dobiti i gubitka		
- dobiti/(gubici) od promjene fer vrijednosti	93.938	2.840
- prihodi od dividendi	4.695	359
Dobit od prodaje materijalne imovine	6.574	2.768
Neto tečajne razlike	54.460	16.080
	<u>159.667</u>	<u>22.047</u>

BILJEŠKA 12 – FINACIJSKI PRIHODI – NETO

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijski prihodi		
Prihodi od kamata po kratkoročnim danim depozitima	96.512	132.855
Prihodi od kamata po danim kreditima	170.754	117.918
Prihodi od kamata po obveznicama i komercijalnim zapisima	93.648	14.155
Neto tečajne razlike po financijskim aktivnostima	4.367	14.113
	<u>365.281</u>	<u>279.041</u>
Financijski rashodi		
Trošak kamata po posudbama	(14.975)	(22.739)
Neto tečajne razlike po financijskim aktivnostima	(515)	(1.222)
	<u>(15.490)</u>	<u>(23.961)</u>
	<u>349.791</u>	<u>255.080</u>

BILJEŠKA 13 – POREZ NA DOBIT

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Tekući porez na dobit	83.019	90.592
Odgođeni porezni trošak/(prihod) (bilješka 24)	(32.093)	8.553
	<u>50.926</u>	<u>99.145</u>

Porez na dobit Grupe prije oporezivanja razlikuje se od teoretskog iznosa koji bi se izračunao po ponderiranoj poreznoj stopi primjenjivoj na dobit društava koja se konsolidiraju kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dobit prije oporezivanja	<u>402.233</u>	<u>484.796</u>
Porez na dobit po stopi poreza na dobit u pojedinoj državi	78.877	143.898
Efekt porezno nepriznatih troškova	181.682	46.700
Učinak neoporezivih prihoda	(207.406)	(94.489)
Učinak poreznih gubitaka za koje nije priznata odgođena porezna imovina	15	7.895
Efekti iskorištenih prethodno nepriznatih poreznih gubitaka	(2.242)	(4.859)
Obračunati porez na dobit	<u>50.926</u>	<u>99.145</u>
Efektivna porezna stopa	14,90%	20,32%

Matica i njene podružnice podliježu plaćanju poreza sukladno zakonima i propisima Republike Hrvatske, odnosno zemalja u kojima su registrirane.

Porezna uprava Republike Hrvatske je do sada izvršila porezni nadzor prijave poreza na dobit za nekoliko društava za razdoblje do 2011. godine. U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije pojedinog društva u Grupi u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može uvesti dodatne porezne obaveze i kazne. Uprava pojedinih društava i Društva nije upoznata s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 13 – POREZ NA DOBIT (nastavak)

Ukupni nepriznati porezni gubici na razini Grupe iznosili su kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
2014.	-	22.919
2015.	55.053	55.053
2016.	29.678	29.895
2017.	28.191	28.293
2018.	16.369	17.484
2019.	2.160	-
	<u>131.451</u>	<u>153.644</u>

Grupa u svojim financijskim izvještajima nije iskazala odgođenu poreznu imovinu temeljem poreznih gubitaka u iznosu od 26.290 tisuće kuna (2013.: 30.729 tisuća kuna) budući da nije izvjesno da će porezni gubici biti iskorišteni od strane društava na koja se odnose u navedenim iznosima prije roka u kojem istječu.

BILJEŠKA 14 – ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici dobivena je dijeljenjem neto dobiti koja pripada dioničarima Matice s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica, isključujući prosječan broj redovnih dionica kupljenih od strane Društva koje ih drži kao vlastite dionice. Osnovna zarada po dionici jednaka je razrijeđenoj budući da nema razrijeđenih dionica.

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Neto dobit <i>(u tisućama kuna)</i>	384.975	377.215
Ponderirani prosječni broj dionica	16.196.590	16.196.590
Osnovna/razrijeđena zarada po dionici <i>(u kunama)</i>	23,77	23,29

BILJEŠKA 15 – DIVIDENDA PO DIONICI

Objavljene dividende u 2014. i 2013. godini iznosile su 7,00 kuna po dionici.

BILJEŠKA 16 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

<i>(u tisućama kuna)</i>	Zemljište i zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2013.				
Nabavna vrijednost	3.872.437	1.815.826	360.793	6.049.056
Akumulirana amortizacija	(1.429.869)	(1.240.642)	-	(2.670.511)
Neto knjigovodstvena vrijednost	2.442.568	575.184	360.793	3.378.545
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.				
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	2.442.568	575.184	360.793	3.378.545
Povećanje	9.965	10.495	390.092	410.552
Prijenosi s imovine u pripremi	166.001	162.841	(328.842)	-
Prodaja i prijenosi na ulaganje u nekretnine	(64)	-	-	(64)
Prijenos na nematerijalnu imovinu	-	-	(2.827)	(2.827)
Amortizacija za godinu	(101.045)	(246.879)	-	(347.924)
Otuđenja i otpisi	(3.073)	(17.512)	(1.201)	(21.786)
Tečajne razlike	429	(2.238)	157	(1.652)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	2.514.781	481.891	418.172	3.414.844
Stanje na dan 31. prosinca 2013.				
Nabavna vrijednost	3.951.008	1.934.474	418.172	6.303.654
Akumulirana amortizacija	(1.436.227)	(1.452.583)	-	(2.888.810)
Neto knjigovodstvena vrijednost	2.514.781	481.891	418.172	3.414.844
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.				
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	2.514.781	481.891	418.172	3.414.844
Povećanje	13.889	14.189	321.332	349.410
Stjecanje podružnice Grand Hoteli Imperial d.d. (bilješka 33)	131.282	4.601	23	135.906
Stjecanje podružnice Croatia osiguranje d.d.(bilješka 33)	890.382	68.577	32.539	991.498
Prijenosi s imovine u pripremi	122.638	159.937	(282.575)	-
Prodaja i prijenosi na ulaganje u nekretnine	(673)	-	-	(673)
Prijenos na nematerijalnu imovinu	-	-	(13.773)	(13.773)
Amortizacija za godinu	(121.458)	(172.052)	-	(293.510)
Otuđenja i otpisi	(12.816)	(3.693)	(35.853)	(52.362)
Tečajne razlike	195	753	(393)	555
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	3.538.220	554.203	439.472	4.531.895
Stanje na dan 31. prosinca 2014.				
Nabavna vrijednost	5.322.689	2.369.360	439.472	8.131.521
Akumulirana amortizacija	(1.784.469)	(1.815.157)	-	(3.599.626)
Neto knjigovodstvena vrijednost	3.538.220	554.203	439.472	4.531.895

Na dan 31. prosinca 2014. godine nabavna vrijednost potpuno otpisanih nekretnina, postrojenja i opreme u Grupi iznosila je 1.555.036 tisuća kuna (2013.: 496.647 tisuća kuna).

Za osiguranje plaćanja po kreditima odobrenim od strane banaka i ostalih kreditora za nekoliko podružnica upisane su hipoteke na imovinu i to na zemljište i zgrade u vrijednosti od 219.807 tisuća kuna (2013.: 83.842 tisuća kuna).

BILJEŠKA 17 – ULAGANJA U NEKRETNINE

(u tisućama kuna)

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Stanje na dan 1. siječnja		
Nabavna vrijednosti	169.384	168.533
Akumulirana amortizacija	(92.415)	(89.002)
Neto knjigovodstvena vrijednost	76.969	79.531
Povećanje ulaganja u nekretnine	396	299
Donos s dugotrajne materijalne imovine	673	64
Stjecanje podružnica (bilješka 33)	756.647	-
Prodaja	(5.246)	(1.278)
Prijenos sa zaliha	3.981	1.781
Amortizacija za godinu	(10.681)	(3.428)
Neto knjigovodstvena vrijednost	822.739	76.969
Stanje na dan 31. prosinca		
Nabavna vrijednosti	985.485	169.384
Akumulirana amortizacija	(162.746)	(92.415)
Neto knjigovodstvena vrijednost	822.739	76.969

Fer vrijednost imovine u najmu ne može se ustanoviti, jer iznajmljene nekretnine predstavljaju dio kompleksa zgrada.

BILJEŠKA 18 – NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>(u tisućama kuna)</i>	Goodwill	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Stanje na dan 1. siječanj 2013.			
Nabavna vrijednosti	143.406	161.776	305.182
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti	(12.591)	(129.618)	(142.209)
Neto knjigovodstvena vrijednost	130.815	32.158	162.973
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.			
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	130.815	32.158	162.973
Povećanja	-	12.545	12.545
Prijenosi	-	3.158	3.158
Amortizacija za godinu	-	(9.721)	(9.721)
Otuđenja, otpisi	-	(260)	(260)
Tečajne razlike	-	18	18
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	130.815	37.898	168.713
Stanje na dan 31. prosinca 2013.			
Nabavna vrijednosti	143.406	169.108	312.514
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti	(12.591)	(131.210)	(143.801)
Neto knjigovodstvena vrijednost	130.815	37.898	168.713
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.			
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	130.815	37.898	168.713
Povećanja	-	9.352	9.352
Nematerijalna imovina u stečenoj podružnici (bilješka 33)	22.490	26.120	48.610
Prijenos	-	13.802	13.802
Povećanje stjecanjem podružnica (bilješka 33)	593.668	-	593.668
Amortizacija za godinu	-	(9.211)	(9.211)
Otuđenja, otpisi	-	(2.792)	(2.792)
Tečajne razlike	-	(2)	(2)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	746.973	75.167	822.140
Stanje na dan 31. prosinca 2014.			
Nabavna vrijednosti	759.564	297.300	1.056.864
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti	(12.591)	(222.133)	(234.724)
Neto knjigovodstvena vrijednost	746.973	75.167	822.140

Ostala nematerijalna imovina odnosi se najvećim dijelom na softver.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 18 – NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca Grupe (CGU), utvrđene prema poslovnim segmentima.

Sažetak alokacije goodwilla prema poslovnim segmentima nalazi se u nastavku.

31. prosinca 2014.

	Osiguranje/i/	Turizam	Maloprodaja	Ukupno
Goodwill	569.648	80.870	96.455	746.973

/i/ Goodwill nastao stjecanjem segmenta osiguranja u 2014. godini je privremeno utvrđen (bilješka 33) i zbog te činjenice nije testiran za umanjenje vrijednosti.

31. prosinca 2013.

Turizam	Maloprodaja	Ukupno
34.360	96.455	130.815

Nadoknadivi iznos jedinica stvaranja novca izračunat je temeljem vrijednosti u uporabi.

Ovi izračuni koriste projekcije novčanih tokova prije poreza na temelju financijskih planova koje je odobrila Uprava i koji pokrivaju razdoblje od pet godina. Novčani tokovi nakon tog petogodišnjeg razdoblja ekstrapoliraju se korištenjem procijenjenih stopa rasta navedenih u nastavku. Stopa rasta nije viša od dugoročne prosječne stope rasta za industriju kojoj CGU djeluju.

Ključne pretpostavke korištene za izračun vrijednosti u uporabi su kako slijedi:

	Maloprodaja	Turizam
Bruto marža /i/	2,80%	Od 38% do 40%
Rast prihoda /ii/	0,50%	5,10%
Diskontna stopa /iii/	11,90%	8,40%

/i/ Planirana bruto marža

/ii/ Ponderirana prosječna stopa rasta korištena za ekstrapoliranje novčanih tokova nakon planiranog razdoblja

/iii/ Diskontne stope prije poreza primijenjene na projekcije novčanih tokova

Ove pretpostavke korištene su za analizu svake pojedine jedinice stvaranja novca unutar poslovnog segmenta. Uprava je odredila planiranu bruto maržu na temelju prošlog iskustva i očekivanog tržišnog razvoja.

BILJEŠKA 19 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE POTHVATE

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Ulaganja u pridružena društva	184.886	174.654
Ulaganja u zajedničke pothvate	59.771	-
	<u>244.657</u>	<u>174.654</u>

	Djelatnost	Država	2014.		2013.	
			Postotak vlasništva %	Iznos ulaganja u 000 kn	Postotak vlasništva %	Iznos ulaganja u 000 kn
Zajednički pothvati						
PBZ Croatia osiguranje d.d., Zagreb	Mirovinski fond	Hrvatska	50,0	58.223	-	-
Potraživanja od zajedničkih fondova – HUO	Osiguranje	Hrvatska	-	139	-	-
Nacionalni biro za osiguranje Skopje	Osiguranje	Makedonija	-	1.409	-	-
				<u>59.771</u>		-
Pridružena društva						
Tisak d.d, Zagreb	Maloprodaja	Hrvatska	25,86	80.701	25,86	77.012
Veletabak d.o.o., Novi Sad	Maloprodaja	Srbija	25,0	77.715	25,0	82.804
Satelit Plus d.o.o., Čitluk	Veleprodaja	Bosna i Hercegovina	25,0	14.838	25,0	14.838
Brioni d.d., Pula	Prijevoz	Hrvatska	25,6	6.902	-	-
Autoprijevoz d.d., Otočac	Prijevoz	Hrvatska	28,3	0	-	-
Strmec projekt d.o.o., Samobor	Nekretnine	Hrvatska	50,0	4.175	-	-
STP Agroservis d.o.o., Virovitica	Tehničko testiranje i analiza	Hrvatska	37,0	555	-	-
				<u>184.886</u>		<u>174.654</u>

Promjene na ulaganjima u pridružena društva su kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje na dan 1. siječnja	174.654	158.124
Kupnja udjela u pridruženom društvu/i/	-	14.838
Stjecanje podružnica (bilješka 33)	11.632	-
Umanjenje vrijednosti ulaganja u pridružena društva	(2.548)	-
Udio u dobiti pridruženih društava	19.497	23.183
Isplata dobiti pridruženog društva	(18.349)	(21.491)
Stanje na dan 31. prosinca	<u>184.886</u>	<u>174.654</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

**BILJEŠKA 19 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE POTHVATE
(nastavak)**

Na dan 31. prosinca 2014. godine ulaganja u pridružena društva uključuju goodwill u iznosu od 14.924 tisuća kuna (2013.: 14.924 tisuće kuna).

Promjene na ulaganjima u zajedničke pothvate su kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje na dan 1. siječnja	-	-
Stjecanje podružnica (bilješka 33)	61.299	-
Smanjenje vrijednosti	<u>(1.528)</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. prosinca	<u>59.771</u>	<u>-</u>

Informacije o imovini, obvezama, prihodima i dobiti Tisak d.d. i Veletabak d.o.o. su kako slijedi. Financijske informacije o pridruženim društvima Satelit plus d.o.o., Čitluk, Brioni d.d., Pula, Autoprijevoz d.d., Otočac, Strmec projekt d.o.o., Samobor i STP Agroservis d.o.o., Virovitica nisu materijalno značajne za objavu u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Imovina	Obveze	Prihodi	Dobit
2014.				
Tisak d.d., Zagreb, Hrvatska	982.925	721.734	2.802.522	16.768
Veletabak d.o.o., Novi Sad, Republika Srbija	493.985	441.286	2.472.342	53.040
2013.				
Tisak d.d., Zagreb, Hrvatska	926.266	681.174	3.001.908	18.694
Veletabak d.o.o., Novi Sad, Republika Srbija	639.295	565.085	1.899.117	73.394

**BILJEŠKA 19 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE POTHVATE
(nastavak)**

Sažetak financijskih informacija za podružnice sa značajnim nekontrolirajućim udjelima:

Sve podružnice koje su uključene u konsolidaciju navedene su u Bilješci 1 u ovim financijskim izvještajima. Udio glasačkih prava matice u kapitalu podružnica ne razlikuje se od udjela u vlasništvu nad dionicama podružnica.

Grupa ima 66,07% udjela u podružnici Croatia osiguranje d.d., dok nekontrolirajući udio iznosi 33,93%. Grupa ima 89,91% udjela u Maistra d.d.(2013.: 89,05%), dok nekontrolirajući udjeli iznose 10,09% (2013.: 10,95%).

Ukupni nekontrolirajući udjeli za 2014.godinu iznose 957.997 tisuća kuna (2013.: 168.273 tisuće kuna), od čega se iznos od 782.537 tisuća kuna odnosi na nekontrolirajuće udjele u podružnici Croatia osiguranje d.d.(2013.: -), a iznos od 119.281 tisuća kuna na Maistra d.d.(2013.: 117.060 tisuća kuna), dok se preostali iznos odnosi na ostale podružnice.

U nastavku su prikazane financijske informacija za svaku podružnicu u kojoj postoji nekontrolirajući udjel koji je značajan za Grupu:

Sažeta bilanca

<i>(u tisućama kuna)</i>	Croatia osiguranje d.d.		Maistra d.d.	
	2014.	2013.	2014.	2013.
Kratkotrajna imovina	2.374.722	-	61.223	29.641
Kratkotrajne obveze	(3.096.638)	-	(1.080.948)	(958.468)
Ukupno neto kratkotrajna imovina	(721.916)	-	(1.019.725)	(928.827)
Dugoročna imovina	7.363.760	-	2.274.353	2.084.820
Dugoročne obveze	(4.305.815)	-	(72.451)	(86.951)
Ukupno neto dugoročna imovina	3.057.945	-	2.201.902	1.997.869
Neto imovina ukupno	2.336.029	-	1.182.177	1.069.042

Sažeti račun dobiti i gubitka

<i>(u tisućama kuna)</i>	Croatia osiguranje d.d.		Maistra d.d.	
	2014.	2013.	2014.	2013.
Prihodi	1.871.711	-	769.315	707.963
Gubitak/dobit prije poreza	(161.897)	-	123.494	83.717
Porez na dobit	22.882	-	(24.807)	(8.343)
Ukupno sveobuhvatni (gubitak)/ dobit	(139.015)	-	98.687	75.374
Ukupno sveobuhvatni (gubitak)/ dobit koja pripada nekontrolirajućim udjelima	(47.165)	-	10.757	8.253

BILJEŠKA 20 – ULAGANJA KOJA SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Državne obveznice	2.487.309	-
Korporativne obveznice	82.019	-
Trezorski zapisi	43.386	-
	<u>2.612.714</u>	<u>-</u>

Promjene na ulaganjima koja se drže do dospijea:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje 1. siječnja	-	-
Povećanje stjecanjem podružnica (bilješka 33)	2.705.871	-
Povećanja	194.847	-
Smanjenja	(275.699)	-
Tečajne razlike	11.542	-
Amortizacija premije/diskonta	(23.847)	-
	2.612.714	-
Tekuće dospijea	(307.892)	-
Dugoročni dio	2.304.822	-

BILJEŠKA 21 – FINANCIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri	310.310	-
Obveznice	929.024	-
Investicijski fondovi	131.835	-
	<u>1.371.169</u>	<u>-</u>
Tekuće dospijea	(15.776)	-
Dugoročni dio	1.355.393	-

BILJEŠKA 21 – FINACIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (nastavak)

Pregled valutne strukture ulaganja:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
HRK	438.202	-
EUR	797.496	-
Ostale valute	135.471	-
	<u>1.371.169</u>	

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje 1. siječnja	-	-
Povećanje stjecanjem podružnica (bilješka 33)	599.225	-
Povećanja	653.306	-
Tečajne razlike	10.931	-
Povećanje fer vrijednosti	107.707	-
	<u>1.371.169</u>	-

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 22 a – FINACIJSKI INSTRUMENTI PO KATEGORIJAMA

Računovodstvene politike za financijske instrumente primijenjene su na sljedeće stavke:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Kredit i potraživanja	Ulaganja koja se drže do dospijeca	Imovina raspoloživa za prodaju	Imovina po fer vrijed. u RDG	Ukupno
31. prosinca 2014.					
Imovina					
Potraživanja od kupaca	1.186.990	-	-	-	1.186.990
Potraživanja po danim kreditima	1.508.551	-	-	-	1.508.551
Potraživanja za kamate	115.631	-	-	-	115.631
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-	-	506.327	506.327
Ostala financijska imovina	-	2.612.714	1.371.169	-	3.983.883
Depoziti	1.908.346	-	-	-	1.908.346
Novac i novčani ekvivalenti	234.007	-	-	-	234.007
	4.953.525	2.612.714	1.371.169	506.327	9.443.735
31. prosinca 2013.					
Imovina					
Potraživanja od kupaca	585.677	-	-	-	585.677
Potraživanja po danim kreditima	1.249.683	-	-	-	1.249.683
Potraživanja za kamate	78.587	-	-	-	78.587
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-	-	308.292	308.292
Depoziti	1.887.039	-	-	-	1.887.039
Novac i novčani ekvivalenti	76.138	-	-	-	76.138
	3.877.124	-	-	308.292	4.185.416
Ostale financijske obveze					
<i>(u tisućama kuna)</i>					
31. prosinca 2014.					
Obveze					
Posudbe	398.760				
Obveze za kamate	288				
Obveze iz poslovanja i ostale obveze	757.584				
	1.156.632				
31. prosinca 2013.					
Obveze					
Posudbe	414.128				
Obveze za kamate	630				
Obveze iz poslovanja i ostale obveze	309.174				
	723.932				

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze ne uključuju obveze za poreze, obveze prema zaposlenicima, poreze i doprinose i predujmove.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 22 b – KREDITNA SPOSOBNOST FINANCIJSKE IMOVINE

Kreditna sposobnost nedospjele financijske imovine procjenjuje se na temelju povijesnih podataka. U skupinu ključnih kupaca spadaju kupci s godišnjim prometom višim od 70.000 tisuća kuna.

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca – nedospjela i neispravljena		
Ključne skupine kupaca	234.837	107.662
Ostala potraživanja od kupaca	<u>410.558</u>	<u>237.336</u>
	645.395	344.998

Grupa uglavnom deponira novac kod banke koja prema ocjeni Standard & Poor's ima kreditnu ocjenu na kraju 2014. godine BBB+ (2013.: A-).

Novac u banci i depoziti	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
	2.141.100	1.962.963

BILJEŠKA 23 – POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca:		
Potraživanja od kupaca u zemlji	1.220.288	330.464
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	458.597	347.567
Potraživanja od izvoznika	202	7
Nefakturirana potraživanja	<u>7.785</u>	<u>677</u>
	1.686.872	678.715
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(499.882)	(93.038)
Potraživanja od kupaca – neto	<u>1.186.990</u>	<u>585.677</u>
Dani krediti:		
Krediti kooperantima	-	3.132
Stambeni krediti	-	123
Kreditni dani pridruženim društvima (bilješka 33)	-	40.632
Ostali krediti/i/	<u>1.701.777</u>	<u>1.342.648</u>
	1.701.777	1.386.535
Ispravak vrijednosti danih kredita	(193.226)	(136.852)
Kreditni – neto	<u>1.508.551</u>	<u>1.249.683</u>
Potraživanja za poreze	275.475	516.775
Potraživanja za kamate	115.631	78.679
Ostala potraživanja	<u>516.618</u>	<u>23.151</u>
	907.724	618.605
	3.603.265	2.453.965
Umanjeno za dugoročni dio	<u>(94.954)</u>	<u>(4.505)</u>
Kratkoročni dio	<u>3.508.311</u>	<u>2.449.460</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 23 – POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Dugoročni dio

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja za dane dugoročne zajmove	78.667	-
Dani krediti kooperantima – dugoročni dio	1.837	-
Dani ostali krediti – dugoročni dio	14.450	4.505
	<u>94.954</u>	<u>4.505</u>

/i/ Ostali krediti odobreni su u kunama uz valutnu klauzulu vezanu za EUR uz tržišnu kamatnu stopu. Krediti su osigurani zadužnicama dužnika, založnim pravom na dionice, hipotekama i fiducijom na imovinu te vinkuliranim policama životnih osiguranja.

Promjene na rezerviranjima za umanjeње vrijednosti potraživanja od kupaca su kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje na početku godine	93.038	80.943
Povećanje stjecanjem podružnica	429.888	-
Ispravak vrijednosti tijekom godine (bilješka 10)	(3.465)	12.713
Naplaćena ranije otpisana potraživanja (bilješka 10)	(527)	(531)
Otpis prethodno ispravljenih potraživanja	(19.052)	(87)
Stanje 31. prosinca	<u>499.882</u>	<u>93.038</u>

Stanje i promjene ispravka vrijednosti danih kredita su kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Stanje na početku godine	136.852	90.218
Ispravak vrijednosti tijekom godine (bilješka 10)	63.531	54.401
Naplaćena ranije otpisana potraživanja (bilješka 10)	(4)	(7.767)
Prijenos	(7.153)	-
Stanje 31. prosinca	<u>193.226</u>	<u>136.852</u>

BILJEŠKA 23 – POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Rokovi dospjeća odobrenih zajmova prikazani su, kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Do jedne godine	1.508.551	1.246.428
Od dvije do pet godina	-	3.255
	<u>1.508.551</u>	<u>1.249.683</u>

Knjigovodstvena vrijednost dugoročnih potraživanja približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti budući da se ugovorene kamatne stope bitno ne razlikuju od tekućih tržišnih stopa.

Efektivne kamatne stope na kratkoročna i dugoročna potraživanja na dan bilance su kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	4,50 – 10%	4,50 – 10%
	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja od kupaca – nedospjela		
Ključne skupine kupaca	234.837	107.662
Ostala potraživanja od kupaca	410.558	237.336
	<u>645.395</u>	<u>344.998</u>

Na dan 31. prosinca 2014. godine, potraživanja od kupaca u iznosu od 541.595 tisuće kuna (2013.: 243.111 tisuća kuna) su dospjela, ali nisu ispravljena.

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Do jednog mjeseca	260.812	172.721
Jedan do dva mjeseca	134.908	58.066
Dva do tri mjeseca	59.991	2.607
Više od tri mjeseca	85.884	9.717
	<u>541.595</u>	<u>243.111</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 23 – POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja Grupe po valutama je kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
EUR	1.625.145	1.452.595
HRK	858.494	297.827
RSD	93.902	81.882
USD	33.717	11.241
BAM	47.636	57.325
MKD	56.623	12.826
GBP	2.719	-
	<u>2.718.236</u>	<u>1.913.696</u>

Knjigovodstvena vrijednost kratkoročnih potraživanja približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti zbog kratkih rokova dospijea.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izvještaja je knjigovodstvena vrijednost svake stavke navedenih potraživanja. Društvo nema instrumente osiguranje naplate potraživanja.

BILJEŠKA 24 – ODGOĐENI POREZI

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Odgođena porezna imovina koja će biti realizirana u razdoblju do 12 mjeseci	59.242	83.808
Odgođena porezna imovina koje će biti realizirana u razdoblju dužem od 12 mjeseci	227.464	34.264
	<u>286.706</u>	<u>118.072</u>

Odgođena porezna imovina nastala je kao privremena razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i zakonom propisane porezne osnovice.

Promjene na odgođenoj poreznoj imovini tijekom godine bile su kako slijedi:

	<u>Otpremnine</u>	<u>Gubici od umanjena vrijednosti</u>	<u>Sudski sporovi</u>	<u>Ostalo</u>	<u>Ukupno</u>
Na dan 1. siječnja 2013.	9.378	58.419	26.417	32.747	126.961
Iskazano u računu dobiti i gubitka	(1.330)	7.268	(441)	(14.386)	(8.889)
Na dan 31. prosinca 2013.	8.048	65.687	25.976	18.361	118.072
Povećanje iz stjecanja podružnica (bilješka 33)	-	109.141	-	31.398	140.539
Iskazano u računu dobiti i gubitka	(2.975)	29.950	(6.490)	7.610	28.095
	<u>5.073</u>	<u>204.778</u>	<u>19.486</u>	<u>57.369</u>	<u>286.706</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 24 – ODGOĐENI POREZI (nastavak)

Odgođena porezna obveza

(u tisućama kuna)

	2014.	2013.
Odgođena porezna obveza koja će biti realizirana u razdoblju do 12 mjeseci	3.155	336
Odgođena porezna obveza nadoknadiva u razdoblju duljem od 12 mjeseci	126.632	16.678
	129.787	17.014

Odgođena porezna obveza pretežno je obračunata je na privremene razlike između porezne osnovice materijalne imovine u podružnicama i njene fer vrijednosti u konsolidiranim financijskim izvještajima te na revalorizaciju financijske imovine raspoložive za prodaju.

(u tisućama kuna)

	2014.	2013.
Na dan 1. siječnja	17.014	17.350
Stjecanje podružnica (bilješka 33)	97.163	-
Iskazano u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	(3.998)	(336)
Povećanje na teret kapitala	19.608	-
Na dan 31. prosinca	129.787	17.014

BILJEŠKA 25 – ZALIHE

	2014.	2013.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Sirovine i materijal	324.108	259.578
Nedovršena proizvodnja	332.274	288.345
Gotovi proizvodi	17.001	137.953
Trgovačka roba	147.357	145.751
Predujmovi za sirovine i materijal	873	1.584
	821.613	833.211

Primljeni krediti jedne od podružnica Grupe osigurani su založnim pravom na zalihe nedovršene proizvodnje u vrijednosti od 13.396 tisuća kuna (2013.: 12.263 tisuće kuna).

Trošak zaliha priznat kao trošak u 2013. godini iznosio je 658.015 tisuća kuna (2013.: 674.393 tisuća kuna).

BILJEŠKA 26 – DEPOZITI I NOVČANA SREDSTVA

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Depoziti	1.908.346	1.887.039
Dugoročni	1.457.970	-
Kratkoročni	450.376	1.887.039

Depoziti se ugovaraju s fiksnim rokovima dospjeća i promjenjivim kamatnim stopama koje su približno jednake tržišnim stopama.

Tijekom godine efektivne kamatne stope za depozite bile su kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Depoziti	1,5%-5%	4,75%- 7%

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Žiro računi	140.963	16.101
Devizni računi	82.092	59.823
Blagajne	1.253	214
Depoziti do 3 mjeseca	9.699	-
	<u>234.007</u>	<u>76.138</u>

Novčana sredstva na računima i depoziti izraženi su u valutama kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
HRK	902.752	17.215
EUR	1.001.025	1.915.301
USD	10.570	85
BAM	127.919	13.006
Ostale valute	100.087	17.570
	<u>2.142.353</u>	<u>1.963.177</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 27 – FINACIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI U RAČUNU DOBITI I GUBITKA

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Ulaganja u obveznice	111.374	132.733
Ulaganja u dionice	368.505	175.559
Ulaganja u komercijalne zapise	26.448	-
	<u>506.327</u>	<u>308.292</u>

Promjene na fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru 'Ostalih dobitaka/(gubitaka) neto' (bilješka 10).

BILJEŠKA 28 – KAPITAL I REZERVE

- /i/ Na dan 31. prosinca 2014. i 2013. godine dionički kapital Društva u iznosu od 164.000 tisuća kuna podijeljen je na 9.615.900 redovnih dionica i 6.784.100 povlaštenih dionica nominalne vrijednosti od 10,00 kuna po dionici. Povlaštene dionice ostvaruju sva prava kao i redovne dionice osim što ne nose pravo glasa na Glavnoj skupštini.
- /ii/ Tijekom ranijih razdoblja Društvo je otkupilo vlastite dionice tako da na dan 31. prosinca 2014. i 2013. godine posjeduje 203.410 vlastitih dionica ili 1,24 % ukupno izdanih dionica.
- /iii/ Sukladno hrvatskim propisima Društvo je u ranijim razdobljima formiralo zakonske pričuve u iznosu od 12.448 tisuća kuna. Ova pričuva nije raspodjeljiva.
- /iv/ Odlukom Skupštine od 17. lipnja 2014. godine dobit Društva iz 2013. godine u iznosu od 390.421 tisuća kuna raspoređena je u statutarne pričuve Društva, dok je iznos od 114.800 tisuća kuna iz statutarne pričuve raspoređen u zadržanu dobit (18. lipnja 2013. godine dobit iz 2012. godine u iznosu od 448.327 tisuća kuna raspoređena je u statutarne pričuve Društva). Ove rezerve se formiraju u skladu s internim pravilima Društva i raspodjeljive su.
- /v/ Odlukom Skupštine od 17. lipnja 2014. godine (18. lipnja 2013. godine), odobrena je dividenda iz dobiti u iznosu od 114.800 tisuća kuna ili 7,00 kuna po dionici (2013.: dividenda u iznosu od 114.800 tisuća kuna ili 7,00 kuna po dionici). Dividenda na vlastite dionice nije uključena u raspodjelu dobiti, te se iskazuje u zadržanoj dobiti.

Struktura kapitala Društva na dan 31. prosinca 2014. i 2013. godine je kako slijedi:

	<u>Nominalna vrijednost</u>	<u>Broj dionica</u>	<u>%</u>
Mali dioničari	10	16.196.590	98,76
Vlastite dionice	10	203.410	1,24
		<u>16.400.000</u>	<u>100</u>

BILJEŠKA 29 – KREDITI

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugoročni zajmovi	183.097	96.939
Tekuća dospijeca dugoročnih zajmova	(42.995)	(19.271)
Dugoročna dospijeca	140.102	77.668
Kratkoročni zajmovi od banaka	214.950	317.180
Tekuće dospijeca dugoročnih zajmova	43.708	19.271
Kratkoročni zajmovi ukupno	258.658	336.451

Dugoročni zajmovi odnose se na podružnice Maistra d.d., Rovinj, Cromaris d.d., Zadar, TDR d.o.o., Beograd i Opresa d.d., Sarajevo. Zajmovi su osigurani mjenicama, zadužnicama i hipotekama na materijalnu imovinu i zalihe.

Efektivne kamatne stope na datum bilance iznosile su:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Dugoročni zajmovi	3,14%-4,50%	0,00%-5,50%
Kratkoročni zajmovi od banaka	2,30%-10,41%	2,71%-11,65%

Izloženost Grupe promjenama kamatnih stopa:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Zajmovi po fiksnim kamatnim stopama	181.530	96.167
Zajmovi po promjenjivim kamatnim stopama	217.230	317.952
	398.760	414.119

Knjigovodstvena vrijednost posudbi Grupe približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti budući da se ugovorene kamatne stope bitno ne razlikuju od kamatne stope po kojoj se Grupa trenutno može zadužiti.

Izloženost promjeni kamatne stope na primljene kredite sukladno ugovorenim datumima promjena kamatnih stopa na dan bilance je kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
1-6 mjeseci	217.230	317.961
	217.230	317.961

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 29 – KREDITI (nastavak)

Dospijeće dugoročnih posudbi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Između 1 i 2 godine	14.520	16.695
Između 2 i 5 godina	67.866	35.470
Preko 5 godina	57.716	25.503
	<u>140.102</u>	<u>77.668</u>

Knjigovodstveni iznos kredita preračunat je iz sljedećih valuta:

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
EUR	276.150	339.051
RSD	-	6.023
MKD	-	10.554
HRK	122.610	58.491
	<u>398.760</u>	<u>414.119</u>

Obveze po kreditima u iznosu od 224.857 tisuća kuna (2013.: 308.484 tisuća kuna), a koje se odnose na kredite odobrene od strane banaka podružnicama u inozemstvu, osigurani su garancijom banke koje je ishodila matica.

BILJEŠKA 30 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dobavljači u zemlji	184.611	148.779
Dobavljači u inozemstvu	60.779	53.689
Obveze prema državi	241.795	487.561
Porezi i doprinosi iz i na plaću	57.368	34.831
Obveze prema zaposlenicima	84.139	48.347
Obračunate obveze za kamate	288	630
Obveze za dividende	15.014	25.697
Obveze za predujmove kupaca	12.287	27.233
Ostale obračunate i druge obveze	497.181	81.011
	<u>1.153.462</u>	<u>907.778</u>

BILJEŠKA 30 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE (nastavak)

Knjigovodstveni iznosi obveza prema dobavljačima i ostalih obveza preračunati su iz sljedećih valuta:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
HRK	671.528	256.115
BAM	13.336	16.439
RSD	12.229	1.301
EUR	60.779	35.949
	<u>757.872</u>	<u>309.804</u>

BILJEŠKA 31 – REZERVIRANJA

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Rezerviranja za otpremnine</u>	<u>Sudski sporovi</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje 1. siječnja 2013.	48.431	189.446	237.877
Povećanje	54	19.074	19.128
Stanje 31. prosinca 2013.	48.485	208.520	257.005
Stjecanje podružnica (bilješka 33)	93.070	31.574	124.644
Povećanje	165.228	474	165.702
Isplata	(34.994)	(3.119)	(38.113)
Ukidanje rezerviranja	(3.972)	(43.430)	(47.402)
Stanje 31. prosinca 2014.	267.817	194.019	461.836

Analiza ukupnih rezerviranja:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugoročni dio	220.784	235.733
Kratkoročni dio	241.052	21.272
	<u>461.836</u>	<u>257.005</u>

Rezerviranje za sudske sporove

Rezerviranje u iznosu od 194.019 tisuća kuna (2013. 208.520 tisuća kuna) odnosi se na rezerviranje za određene sudske tužbe protiv Grupe od strane dobavljača i ostalih. Trošak rezerviranja iskazan je u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u bilješci 9 – Ostali poslovni rashodi. Iznosi rezerviranja su diskontirani na sadašnju vrijednost. Prema mišljenju Uprave, nakon savjetovanja s odvjetnikom, ishod sudskih sporova neće dovesti do gubitaka iznad iznosa rezerviranja na dan 31. prosinca 2014. godine.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 31 – REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za otpremnine

Dugoročni dio rezerviranja za otpremnine odnosi se na procijenjeni iznos otpremnina sukladno Kolektivnom ugovoru, koje imaju pravo ostvariti zaposleni u nekim društvima u Grupi prilikom prestanka zaposlenja (prilikom odlaska u mirovinu, otkaza ili dobrovoljnog odlaska). Sadašnja vrijednost rezerviranja izračunava se na temelju broja zaposlenika, prosječne bruto plaće, godina radnog staža na datum bilance i diskontne stope od 5,65%.

BILJEŠKA 32 – TEHNIČKE PRIČUVE

(u tisućama kuna)

	31. prosinca 2014.	31. prosinca 2013.
<i>Pričuve za štete, bruto</i>		
Pričuve za prijavljene a nelikvidirane štete	1.777.164	-
Pričuve za nastale, ali neprijavljene štete (IBNR)	1.088.298	-
Pričuve za troškove obrade šteta	152.180	-
Pričuve za štete, bruto	3.017.642	-
Prijenosne premije, bruto	1.066.292	-
Matematička pričuva osiguranja, bruto	2.277.669	-
Ostale osigurateljno-tehničke pričuve, bruto	123.534	-
Tehničke pričuve životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik	5.312	-
Ukupno tehničke pričuve	6.490.449	-

Ostale osigurateljno-tehničke pričuve uključuju rezerve rizika koje nisu istekle.

Ročnost bruto tehničkih pričuva je kako slijedi:

(u tisućama kuna)

	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Od 5 do 10 godina	Više od 10 godina	Ukupno
2014.					
Prijenosne premije, bruto	848.224	144.386	62.707	10.975	1.066.292
Matematička pričuva osiguranja, bruto	212.044	913.217	596.154	556.254	2.277.669
Pričuva šteta, bruto	1.186.895	830.680	527.519	472.548	3.017.642
Ostale osigurateljno-tehničke pričuve, bruto	97.255	10.601	2.695	12.983	123.534
Tehničke pričuve životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik	3.769	1.288	79	176	5.312
	2.348.187	1.900.172	1.189.154	1.052.936	6.490.449
2013.					
Prijenosne premije, bruto	-	-	-	-	-
Matematička pričuva osiguranja, bruto	-	-	-	-	-
Pričuva šteta, bruto	-	-	-	-	-
Ostale osigurateljno-tehničke pričuve, bruto	-	-	-	-	-
Tehničke pričuve životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-

BILJEŠKA 33 – STJECANJE PODRUŽNICA

/i/ Grupa je krajem travnja 2014. godine stekla 66,072% udjela u društvu Croatia osiguranje d.d., Zagreb koje se bavi djelatnošću osiguranja u Hrvatskoj, a preko svojih podružnica i osiguranjem u zemljama Jugoistočne Europe.

U tabeli u nastavku prikazani su plaćeni iznosi za stjecanje dionica Croatia osiguranje grupe, knjigovodstvena vrijednost stečene imovine i obveza i nekontrolirajući udjeli na datum stjecanja.

(u tisućama kuna)

Plaćeno za dionice	2.104.327
<i>Stečena imovina i obveze</i>	
Nematerijalna imovina	48.610
Nekretnine i oprema	991.498
Ulaganja u nekretnine	756.647
Financijska imovina	3.785.328
Ulaganja u pridružena društva	72.931
Potraživanja	3.791.757
Odgođena porezna imovina	140.539
Novac	140.448
Rezerviranja	(124.644)
Odgođena porezna obveza	(97.163)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(7.108.357)
Nekontrolirajući udjeli	(40.822)
Neto imovina stečene podružnice	2.356.772
Nekontrolirajući udjel	(799.603)
Goodwill	547.158
Ukupno	2.104.327

Goodwill proizašao iz stjecanja prvenstveno se odnosi na bazu kupaca i sinergiju s postojećim hotelijerskim poslovanjem.

Fer vrijednost stečene neto imovine od 2.334.282.tisuće kuna (uključujući zaštitni znak, listu kupaca i licence) je privremena i ovisi o konačnoj procjeni vrijednosti te imovine.

Troškovi nastali u vezi stjecanja navedene podružnice u iznosu 17.611 tisuća kuna iskazani su u konsolidiranom računu dobiti i gubitka za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. u sklopu troškova usluga.

BILJEŠKA 33 – STJECANJE PODRUŽNICA (nastavak)

/ii/ Grupa je krajem prosinca 2014. godine stekla 81,57% udjela u društvu Grand Hotel Imperial d.d., Dubrovnik koje se bavi hotelijerstvom.

Goodwill proizašao iz stjecanja prvenstveno se odnosi na bazu kupaca i sinergiju s postojećim hotelijerskim poslovanjem.

Ne očekuje se da će stečeni goodwill biti odbitna stavka kod poreza na dobit

U tabeli u nastavku prikazani su plaćeni iznosi za stjecanje dionica Grand Hotel Imperial d.d., Dubrovnik, fer vrijednost stečene imovine i obveza i nekontrolirajući udjeli na datum stjecanja.

(u tisućama kuna)

Plaćeno za dionice	110.428
<hr/>	
<i>Stečena imovina i obveze</i>	
Nekretnine i oprema	135.906
Zalihe	154
Potraživanja	2.315
Novac	22.124
Obveze po kreditima	(57.410)
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(24.729)
Neto imovina stečene podružnice	78.360
<hr/>	
Nekontrolirajući udjel	(14.442)
Goodwill	46.510
Ukupno	110.428

Troškovi povezani sa stjecanjem od 263 tisuće kuna iskazani su u sklopu troškova usluga u konsolidiranom računu dobiti i gubitka za godinu koja je završila 31. prosinca 2014.

Fer vrijednost stečene neto imovine od 78.360 tisuća kuna (uključujući zaštitni znak i licence) je privremena i ovisi o konačnoj procjeni vrijednosti te imovine.

BILJEŠKA 34 – OTKUP DIONICA OD MANJINSKOG INTERESA

Grupa je tijekom 2014. godine dodatno otkupila dionice Tvornice duhana Zagreb d.d. za iznos od 62 tisuće kuna (2013.: 1.173 tisuće kuna) te dionice Maistra d.d., Rovinj za iznos od 574 tisuće kuna (2013.: 49.480 tisuća kuna).

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti manjinskog interesa i plaćene naknade u iznosu od 50 tisuća kuna (2013.: 2.475 tisuća kuna), iskazana je kao smanjenje ostalih rezervi u kapitalu Grupe.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2014.

BILJEŠKA 35 – NOVAC GENERIRAN POSLOVANJEM

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
Dobit prije oporezivanja		402.233	484.796
Amortizacija	16, 17, 18	313.402	361.073
Udio u dobiti pridruženih društava	19	(19.497)	(23.183)
Prihodi od kamata	12	(360.914)	(264.928)
Trošak kamata	12	14.975	22.739
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	11	(6.574)	(2.768)
Otpis nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	16, 17, 18	60.400	23.324
Dobici od svođenja financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka na fer vrijednost	11	(93.938)	(2.840)
Ispravak vrijednosti potraživanja – neto	10	59.535	58.816
Prihod od dividendi	11	(4.695)	(359)
Promjene u obrtnom kapitalu:			
- rezerviranja		80.495	19.128
- tehničke pričuve	32	(108.388)	-
- potraživanja od kupaca		233.422	(37.349)
- ostala kratkotrajna imovina		296.016	(24.492)
- zalihe		11.318	(110.580)
- obveze prema dobavljačima i ostale obveze		(237.822)	261.632
- ostalo		4.253	(13.041)
Novac generiran poslovanjem		644.221	751.968

BILJEŠKA 36 – POTENCIJALNE OBVEZE I NEIZVJESNI DOGAĐAJI

Pravni sporovi

Tijekom procesa privatizacije društava iz turističkog sektora, prema Zakonu o privatizaciji, priznato je vlasništvo nad izgrađenim zemljištem i nad manjim dijelom neizgrađenog zemljišta. Kako su se prije procesa privatizacije društva koristila značajno većim površinama zemljišta, u razdoblju od 1995. do 2001. godine društva su pokrenula sudske sporove s državom radi priznavanja vlasništva nad cjelokupnim zemljištem koje se koristi za obavljanje djelatnosti. Do datuma bilance sporovi nisu okončani iako je prvostupanjska presuda donesena u korist društava. Nakon datuma bilance stupio je na snagu Zakon o turističkom zemljištu prema kojem će, nakon utvrđivanja vlasništva između države i turističkih društava, društva biti obvezna plaćati koncesiju na državno zemljište. Budući da je cijeli postupak utvrđivanja vlasništva još u tijeku, u ovom trenutku nije moguće procijeniti utjecaj primjene zakona na poslovanje Grupe.

Revizija pretvorbe i privatizacije

U razdoblju od 2002. do 2004. godine, obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije u pravnim prethodnicima društva Maistra d.d., Rovinj; Jadran-turist d.d., Rovinj i Anita d.d., Vrsar.

Prema izvješću o obavljenoj reviziji, pretvorba i privatizacija društva Anita d.d., Vrsar koja je prethodno bila u društvenom vlasništvu, nije u potpunosti obavljena u skladu sa zakonskim propisima. Revizijom nije izraženo mišljenje o vlasništvu nad nekretninama društava. Društva su se očitovala o izvješću, ali do datuma bilance nisu poduzete nikakve pravne radnje. Uprava smatra da okončanje ovog postupka neće imati značajan utjecaj na poslovanje Grupe.

BILJEŠKA 37 – PREUZETE OBVEZE

Na datum bilance, ugovorena je nabava dugotrajne materijalne imovine u iznosu od 54.856 tisuća kuna (2013.: 29.628 tisuća kuna), koja još nije realizirana te nije iskazana u bilanci na dan 31. prosinca 2014. godine, odnosno 2013. godine.

Grupa ima zaključene ugovore o najmu poslovnih prostora, skladišta i kioska na rok od 1 do 15 godina.

Ugovoreno plaćanje obveza po operativnom najmu za korištenje poslovnih prostora je kako slijedi:

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Do jedne godine	4.528	9.268
Od 1 do 5 godina	5.001	9.213
Preko 5 godina	1.087	3.212
	<u>10.616</u>	<u>21.693</u>

BILJEŠKA 38 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANKAMA

Grupa je kontrolirana od strane privatnih osoba od kojih niti jedna nema kontrolu.

Sljedeće transakcije su ostvarene s povezanim strankama:

(i) Pridružena društva

Prodaja proizvoda

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Tisak d.d., Hrvatska	157.148	242.684
Veletabak, Novi Sad	129.472	111.857
Veletabak, Laktaši	-	22.658
	<u>286.620</u>	<u>377.199</u>

Prodaja proizvoda pridruženim društvima obavlja se po cjeniku koji je na snazi za nepovezana društva.

Prihodi od kamata

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Tisak d.d.	1.641	1.113

Potraživanja i obveze na dan bilance

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Potraživanja po osnovi prodaje robe i kredita		
Tisak d.d., Hrvatska	120.706	141.033
Tisak d.d. – potraživanje po kreditu i kamatama	-	40.632
Veletabak, Novi Sad	83.173	81.882
	<u>203.879</u>	<u>263.547</u>
Obveze prema društvu Veletabak, Novi Sad	456	325
Tisak d.d., Hrvatska	2.332	4.518
	<u>2.788</u>	<u>4.843</u>

(ii) Primanja ključnog menadžmenta

	<u>2014.</u>	<u>2013.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Plaće i ostala kratkoročna primanja	<u>112.151</u>	<u>79.174</u>

Ključni menadžment se sastoji od 170 zaposlenika Adris grupe (u 2013. godini: 101 zaposlenika).

BILJEŠKA 39 - DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Adris grupa d.d. je u veljači 2015. godine kupilo 427.252 vlastite povlaštene i redovne dionice za iznos od 165.044 tisuće kuna.

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja

Ovime, sukladno članku 403. Stavak 2. Zakonu o tržištu kapitala (NN 88/08 i 146/08), izjavljujemo da prema našem trenutnom najboljem saznanju

– godišnji financijski izvještaji društva Adris Grupa d.d., Obala V. Nazora 1, 52210 Rovinj, za razdoblje 01.01.2014. – 31.12.2014.g., sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline,

– izvještaj posloводства sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

IZRADIO:

Emil Bulić

Zamjenik financijskog
direktora

potpis

ODGOVORNA OSOBA:

Mr. Ante Vlahović

Predsjednik Uprave

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj ©

potpis

ADRIS GRUPA d.d.
Nadzorni odbor

Obala V. Nazora 1
ROVINJ

Rovinj, 20. travnja 2015. godine

Sukladno odredbi članka 39. Statuta Društva i članku 263. i 300.c Zakona o trgovačkim društvima na osnovu dostavljenih izvješća Uprave Društva: godišnje financijsko izvješće za 2014. godinu, konsolidirano financijsko izvješće za 2014. godinu, izvješće o tijeku poslova i stanju Društva i povezanih društava za 2014. godinu, izvješće revizorskog odbora Društva, revizorsko izvješće za 2014. godinu, prijedlog za upotrebu dobiti iz 2014. godine, te izvršenog nadzora nad vođenjem poslova Društva u 2014. godini, Nadzorni je odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 20. travnja 2015. godine usvojio slijedeće

IZVJEŠĆE
o obavljenom nadzoru glede vođenja poslova Društva u 2014. godini

- I. Nadzorni odbor je u tijeku 2014. godine vršio kontinuirani nadzor i ispitivanje vođenja poslova Društva, te u tijeku iste poslovne godine održao četiri sjednice.
- II. Utvrđuje se da:
- je Društvo djelovalo u skladu sa zakonima i aktima Društva te odlukama Glavne skupštine,
 - su godišnja financijska izvješća, te konsolidirana financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva te pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva,
- III. Prihvaća se:
- izvješće o tijeku poslova i stanju Društva i povezanih društava za 2014. godinu
 - izvješće Revizorskog odbora Društva,
 - revizorsko izvješće za 2014. godinu.
 - prijedlog Uprave o upotrebi dobiti za 2014. godinu,
- IV. Daje se suglasnost na godišnja financijska izvješća i konsolidirana financijska izvješća za poslovnu 2014. godinu, te se predlaže Glavnoj skupštini da:
- usvoji izvješće Uprave o tijeku poslova i stanju Društva i povezanih društava za 2014. godinu,
 - usvoji godišnja financijska izvješća za 2014. godinu,
 - usvoji konsolidirana financijska izvješća za 2014. godinu,
 - usvoji prijedlog upotrebe dobiti za 2014. godinu,
 - dade razrješnice - odobravanje rada članovima Uprave i Nadzornom odboru.
- V. Poslovanje Društva i rad Uprave u 2014. godini ocjenjuje se uspješnim, kao i suradnja ovog odbora s Upravom Društva.

NADZORNI ODBOR

Predsjednik
Rino Bubičić

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj

ADRIS GRUPA d.d.

Uprava

Obala V. Nazora 1

R O V I N J

Rovinj, 10. travnja 2015. godine

Temeljem odredbi čl. 39. Statuta Društva i članka 275. i 300.b Zakona o trgovačkim društvima, Uprava Društva na sjednici održanoj dana 10. travnja 2015. godine donijela je slijedeći

PRIJEDLOG ODLUKE O UPOTREBI DOBITI

I. Utvrđuje se da ukupna ostvarena dobit poslije oporezivanja za 2014. godinu, iznosi = 675.128.302,53 kuna.

II. Ukupna ostvarena dobit za 2014. godinu, poslije oporezivanja, u iznosu od = 675.128.302,53 kuna, raspoređuje se u Statutarne rezerve Društva.

Predsjednik Uprave:

mr. Ante Vlahović

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj ⑩